

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2024

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Radou pracoviště projednána dne 24. 4. 2025

Dozorčí radou pracoviště schválena dne 28. 5. 2025

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Zpracovala: PhDr. Hana Mžourková, Ph.D.

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

<http://www.ujc.cas.cz>

Fotografie s. 7, 10, 13, 15 © Jana Plavec, SSČ AV ČR; s. 9 © Petr Janžura; s. 17, 21 © Hana Mžourková

OBSAH

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	6
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	6
b) Změny ve složení orgánů	7
c) Informace o činnosti orgánů	7
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Ústav pro jazyk český jako výzkumné pracoviště i služba veřejnosti	8
Hodnocení hlavní činnosti pracoviště	8
a) Vědecká činnost instituce	8
b) Aktivity ústavu určené široké veřejnosti	8
c) Shrnutí vědecké činnosti jednotlivých oddělení	8
d) Tuzemské vědecké akce	13
e) Infrastruktura	13
f) Popularizace	15
g) Ocenění	17
Spolupráce s vysokými školami	18
Spolupráce s jinými subjekty / veřejnou správou	18
Mezinárodní spolupráce	18
Mezinárodní poradní sbor	19
IV. Hodnocení jiné činnosti	20
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	20
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	20
Informace o financování instituce	20
Postup rekonstrukce objektu Washingtonova 1569/21, Praha 1	20
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	21
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	22
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	22
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	23
Příloha 1: Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu	24
Příloha 2: Pedagogická činnost pracovníků ústavu	24
Příloha 3: Projekty a granty	25
Příloha 4: Časopisy vydávané ústavem	27

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: **PhDr. Martin Prošek, Ph.D.**

jmenován s účinností od 1. 10. 2016, do druhého funkčního období jmenován od 1. 10. 2021.

Rada pracoviště zvolena dne 24. 1. 2022 (s funkčním obdobím od 19. 2. 2022):

předseda: **doc. PhDr. Jiří Homoláč, CSc.**, ÚJČ AV ČR
 místopředseda: **doc. Mgr. Vít Boček, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
 členové: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha
 Mgr. Václav Čermák, Ph.D., SLÚ AV ČR
 PhDr. Robert Dittmann, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha
 Mgr. Kamila Etchegoyen Rosolová, Ph.D. (s funkčním obdobím od 11. 4. 2024; za † PhDr. Kamila Smejkalovou, Ph.D., ÚJČ AV ČR)
 PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Petr Kaderka, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 doc. PhDr. Karel Komárek, Ph.D., Univerzita Palackého, Olomouc (s funkčním obdobím od 8. 3. 2020; za doc. Dr. Phil. Markuse Gigera, kterému skončilo funkční období k 7. 3. 2020)
 prof. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D., Masarykova univerzita, Brno
 PhDr. Hana Mžourková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Štěpán Šimek, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 Mgr. Kateřina Voleková, Ph.D., ÚJČ AV ČR
 doc. PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D., ÚJČ AV ČR

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2022 ve složení:

předseda: **Ing. Pavel Janáček, Ph.D.**, ÚČL AV ČR
 místopředsedkyně: **Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D.**, ÚJČ AV ČR
 členové: PhDr. Adéla Gjuričová, Ph.D., ÚSD AV ČR
 prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Univerzita Karlova, Praha
 doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc., ARÚ AV ČR

b) Změny ve složení orgánů

V roce 2024 došlo ke změně složení Rady ÚJČ.

c) Informace o činnosti orgánů**Ředitel**

Ředitel ve svém funkčním období vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění a v souladu s ostatními právními předpisy. V součinnosti s Radou ÚJČ AV ČR a s Dozorčí radou ÚJČ AV ČR se zaměřil na koncepci rozvoje vědecké činnosti ÚJČ AV ČR a zajištění optimálních organizačních a finančních podmínek pro vědecké bádání. Během roku pokračoval v zajišťování přípravných prací pro rekonstrukci budovy ve Washingtonově ulici 1569/21, Praha 1.

Rada pracoviště

Rada ÚJČ AV ČR zasedala 8. 2. 2024, 25. 4. 2024 a 10. 10. 2024, další záležitosti projednala formou per rollam. Rada projednala výroční zprávu ÚJČ za rok 2023, návrh rozpočtu na rok 2024 a střednědobý výhled rozpočtu do roku 2026. Vzala na vědomí účetní závěrku a zprávu auditora za rok 2023. Projednala a schválila návrh novelizovaného volebního řádu pro volby v ÚJČ a projednala a schválila úpravu jednacího řádu Rady ÚJČ. Projednala návrh novelizovaného organizačního řádu ÚJČ a úpravu vnitřního mzdového předpisu ÚJČ. Projednala návrhy grantových a programových projektů a doporučila jejich podání. Rada byla průběžně informována o probíhajících přípravách na rekonstrukci budovy ve Washingtonově ulici 1569/21, Praha 1, která byla v roce 2023 převedena do majetku ÚJČ. Rada se také zajímala o stav vědecké výchovy v ÚJČ a projednala návrhy na udělení Fellowshipu Josefa Dobrovského zahraničním badatelům. Usnesení z jednání Rady ÚJČ AV ČR jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/rada-ujc/>.

Dozorčí rada

Dozorčí rada ÚJČ AV ČR zasedala 27. 2. 2024, 3. 6. 2024 a 3. 12. 2024. Projednala a schválila výroční zprávu o činnosti ÚJČ AV ČR za rok 2023 a vzala na vědomí zprávu auditora o ověření účetní závěrky ÚJČ AV ČR za rok 2023. Vzala na vědomí informace o čerpání rozpočtu ÚJČ v roce 2023, návrhu rozpočtu na rok 2024 a jeho průběžném čerpání a výhledech financování do roku 2026. Určila auditorskou firmu INTEREXPERT neziskový sektor, s. r. o., pro ověření účetní závěrky ÚJČ za rok 2024. Projednala návrh změn Jednacího řádu Dozorčí rady ÚJČ a schválila jeho předložení Akademické radě AV ČR. Schválila zprávu o činnosti Dozorčí rady ÚJČ za rok 2023 a vyjádřila se k manažerským schopnostem ředitele ÚJČ ve vztahu k pracovišti. Udělila předchozí písemný souhlas k uzavření smlouvy na vytvoření projektové dokumentace, inženýrské činnosti a autorského dozoru na projektu Rekonstrukce objektu Washingtonova 1569/21, Praha 1. Udělila předchozí písemný souhlas ke vstupu ÚJČ do právnické osoby – České společnosti pro slavistická, balkanistická a byzantologická studia. Vzala na vědomí informace o smlouvách ÚJČ v registru smluv. Průběžně se zajímala o výsledky výzkumné činnosti ÚJČ a o přípravy na rekonstrukci objektu Washingtonova 1569/21, Praha 1. Usnesení z jednání Dozorčí rady ÚJČ AV ČR, v. v. i., jsou uvedena na adrese <http://www.ujc.cas.cz/o-ustavu/dozorci-rada/>.

Ředitel ÚJČ
Martin Prošek

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2024 nedošlo k žádným změnám zřizovací listiny.

III. Ústav pro jazyk český jako výzkumné pracoviště i služba veřejnosti

Hodnocení hlavní činnosti pracoviště

a) Vědecká činnost instituce

Hlavní vědeckou činností ÚJČ je výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné jazykovědy a didaktiky jazyků včetně interdisciplinárních přesahů. ÚJČ získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační činnost a poskytuje služby ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně specializované jazykové přípravy pracovníků AV ČR v českém jazyce i cizích jazycích se zaměřením na výzkum, vývoj a inovace.

b) Aktivity ústavu určené široké veřejnosti

Veškerou svou činnost ústav vykonává ve veřejném zájmu – tradičně plní svou společensky žádanou výzkumnou, vzdělávací a osvětovou roli. Z pohledu veřejnosti je ústav respektovanou autoritou v otázkách národního jazyka – z jeho jazykových příruček vychází obsah výuky českého jazyka na základních a středních školách i obsah učebnic a také se podle nich hodnotí výstupy v tomto předmětu. Podstatnou složkou činnosti ÚJČ je rovněž poskytování odborných posudků a stanovisek, poskytování služeb jazykové poradny a pořádání nejrůznějších školení, seminářů a letních škol pro učitele nebo pracovníky médií a státní správy. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi.

c) Shrnutí vědecké činnosti jednotlivých oddělení

Oddělení vývoje jazyka se věnovalo výzkumu historie českého jazyka ve dvou hlavních oblastech: lexikologicko-lexikografické a filologicko-ediční. První oblast je zaměřena na studium a popis české slovní zásoby doby staré (od historických počátků do konce 15. století) a střední (od 16. století do národního obrození). Lexikologicko-lexikografický výzkum přinesl v roce 2024 dva hlavní výstupy: v **Elektronickém slovníku staré češtiny** (<https://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx>) bylo zveřejněno 300 heslových statí; excerpováním historických pramenů byla v průběhu roku dále rozšiřována **Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny**, která je jedinečným pramenem pro průzkum češtiny 16. až 18. století (<https://madla.ujc.cas.cz/>). Filologicko-ediční oblast je zaměřena na filologický průzkum historických literárních památek zachycených v rukopisech a starých tiscích 13. až 18. století; hlavními výstupy jsou především kritické edice těchto literárních památek, a to jak ve formě knižní, tak ve formě elektronické. V edičním modulu Vokabuláře webového (<https://vokabular.ujc.cas.cz/moduly/edicni/>) bylo zveřejněno 36 elektronických edic rukopisů i starých tisků, mj. dva raně novověké opisy tzv. **Pulkavovy kroniky** nebo **Evangelium sv. Jana z osmi staročeských biblí**, které bylo zveřejněno i v databázi **Diabible** (<https://diabible.ujc.cas.cz/>). V roce 2024 byla také vydána monografie mezinárodního autorského

týmu **Translation Automatism in the Vernacular Texts of the Middle Ages and Early Modern Period**, zabývající se specifiky překladu do vernakulárních jazyků v pozdním středověku, na které se svými studii podílely Kateřina Voleková, Andrea Svobodová, Hana Kreisingerová a Markéta Pytlíková. Vyšel rovněž sborník odborných studií **Tuto čti pilně**, věnovaný Aleně M. Černé, významné pracovnici oddělení, k jejímu životnímu jubileu.

V etymologickém oddělení probíhaly práce na prvním a druhém svazku **Etymologického slovníku jazyka staročeského** (první byl publikován, druhý vyjde v roce 2025) a ve spolupráci se Slovanským ústavem AV ČR na digitalizaci **Etymologického slovníku jazyka staroslověnského** v prostředí digitálního portálu staroslověnštiny Gorazd (<http://gorazd.org/>). Kromě toho bylo vydáno pět knih. První, publikace **Čtení o Václavu Machkovi**, na které se podíleli Bohumil Vykpěš a Ilona Janyšková, obsahuje výbor textů o této přední postavě české a světové etymologie a přináší reflexi Machkova života a díla od třicátých let 20. století až do současnosti. Svazek **Paul Trost: Indogermanisches Worttabu und andere Texte zum Sprachtabu**, jež edičně připravili Vít Boček a Bohumil Vykpěš, obsahuje nepublikovanou disertaci Pavla Trosta z roku 1934 o indoevropském slovním tabu, která je provázena studií k danému tématu. Kniha Bohumila Vykpěše **Wanderungen durch die bohemistische Vergangenheit II: Wanderer durch die Welten** přibližuje bohemistický přínos čtyř rozmanitých osobností, Eduarda Wintera, Leopolda Silbersteina, Romana Jakobsona a Václava Vondráka, a zabývá se jejich dílem v kontextu jejich pohnutých životních osudů. Monografie **Leopold Silberstein: Gemeinsamkeiten und Verschiedenheiten der estnischen und čechoslovakischen Nationalbefreiung**, na které se podíleli Bohumil Vykpěš a Taťána Vykpěšová, obsahuje nepublikovanou přednášku Leopolda Silbersteina o estonském a českém národním hnutí. U příležitosti významného jubilea dlouholeté pracovnice oddělení vyšel sborník příspěvků **Fiori di etimologia: Iloně Janyškové k narozeninám**.

Dialektologické oddělení vydalo publikaci **Atlas nářečí českého jazyka – nominativ a akuzativ plurálu životných maskulin**, obsahující výsledky dialektologického zpracování geografické distribuce nářečních forem 12 vybraných životných maskulin. Oddělení pokračovalo v řešení dvou výzkumných projektů: **Atlas českého jazyka 2027: celouzemní výzkum nářečí českého jazyka po 50 letech** a **Jazyková paměť regionů České republiky. Metody strojového učení pro uchování, dokumentaci a prezentaci nářečí českého jazyka** (viz příloha 3). Probíhala práce na **Slovníku nářečí českého jazyka** (<https://sncj.ujc.cas.cz/>), na heslech s náslovím **D**, souběžně byla z nově zařazených zdrojů doplňována hesla v úseku **A–Č** (vznikala hesla nová a stávající byla doplňována o další významy a exemplifikace), pokračovaly revize hesel a výběrově vznikala hesla mimo abecední pořadí. Během roku 2024 proběhly práce na cca **1550** heslech, v databázi je uloženo téměř **18 tisíc** hesel v různém stupni rozpracovanosti; zveřejněno bylo doposud více než **13 tisíc** hesel. Pokračovalo ukládání materiálu pro elektronickou verzi **Slovníku pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku** (<https://spjms.ujc.cas.cz/>), do nějž bylo vloženo již cca **10,5 tisíce** nových záznamů, také byl revidován uložený materiál a zpracovaná hesla; zveřejněno bylo **75** nových hesel. Díky intenzivním terénním výzkumům pracovníků oddělení a studentů FF MU i zapojení veřejnosti prostřednictvím soutěže **Staň se superdialektologem** (viz část f, o popularizaci) byl rozšiřován **Archiv zvukových záznamů nářečních promluv**: v roce

Bohumil Vykpěš, vedoucí etymologického oddělení

Petr Kaderka, statutární zástupce ředitele ÚJČ a vedoucí oddělení stylistiky a sociolingvistiky

Veronika Štěpánová, vedoucí oddělení jazykové kultury

2024 bylo získáno **334** nových záznamů, které byly převedeny do online **Databáze nářečních promluv**. Do **Archivu lidového jazyka** byly uloženy nově vzniklé diplomové práce zaměřené na nářeční problematiku a problematiku běžně mluveného jazyka ve městech (školiteli a oponenty prací byli pracovníci oddělení).

V oddělení gramatiky byl dopracován a odeslán do nakladatelství třetí díl **Velké akademické gramatiky spisovné češtiny** a probíhaly práce na díle čtvrtém. Miloslav Vondráček publikoval monografii **Gramatické kategorie substantiv**, ve které teoreticky analyzuje a empiricky dokládá, jak kategorie rodu, životnosti, čísla a pádu fungují z hlediska jazykového systému a jak systémových možností využívá mluvčí. Probíhaly finální práce na grantu zaměřeném na vyjadřování reciprocit v češtině (viz příloha 3).

Pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky se věnovali výzkumu komunikace tvář v tvář v každodenních i institucionálních kontextech, výzkumu komunikace v tradičních i nových médiích a výzkumu jazykové situace v České republice. Soustředili se zejména na zkoumání souhry verbálních a neverbálních prostředků v autentických sociálních interakcích, na průzkum vyjednávání sociálních identit a komunikačních norem na sociálních sítích a také na oblast stylové a rétorické výstavby psaných textů, od současné české prózy po české vědecké texty. Pokračovalo také zkoumání jazykových biografí, jazykového managementu a jazykové krajiny.

V oddělení jazykové kultury byl v dubnu 2024 uzavřen projekt empirického výzkumu jazykové kodifikace. V dubnu a v listopadu se v rámci mobilního projektu uskutečnily workshopy, nejprve v Praze, poté v Lublani, věnované problematice uživatelů jazykových příruček (za oddělení je do projektu zapojena Hana Mžourková, viz příloha 3). Vyšlo třetí, doplněné a rozšířené vydání **Akademické příručky českého jazyka**, která obsahuje poučení o českém jazyce, zejména o pravopisu, zvukové stavbě, morfematické, tvarosloví, slovtvorbě, o některých syntaktických jevech a úpravě dokumentů; nově byl také přidán oddíl o transkripci a transliteraci z cyrilských abeced. Publikace je jedinečným a nejrozsáhlejším zdrojem praktických informací o současné češtině. Kolektiv pracovníků oddělení připravil knihu odpovídající na 264 dotazů uživatelů jazykové poradny, nazvanou **Kdo se zeptá, ten se dozví. Více než 250 odpovědí jazykové poradny**, v níž jsou shrnuty dotazy z nejrůznějších jazykových oblastí – od výslovnosti přes tvarosloví, pravopis až po etymologii či pragmatiku. Výzkum je replikovatelný – u jednotlivých statí jsou uvedeny zdroje, QR kódy s odkazy do Internetové jazykové příručky a užité korpusové dotazy. Dále byla rozvíjena lingvisticky strukturovaná **Databáze jazykových dotazů** (nově bylo zpracováno nebo zrevidováno **1 400** odpovědí na telefonické dotazy). Ve slovníkové části **Internetové jazykové příručky (IJP)** bylo zpracováno **300** nových hesel, dalších **4 400** hesel stávajících bylo zrevidováno.

Kolektiv oddělení současné lexikologie a lexikografie pokračoval v přípravě **Akademického slovníku současné češtiny (ASSČ)**. V lednu 2024 bylo publikováno cca **2 700** hesel s náslovím **H** a **Ch**, téhož roku, na přelomu června a července, cca **1 700** hesel od písmen **I** a **J**. Zároveň probíhaly redakční práce na heslech od písmene **K** připravovaných k vydání v polovině roku 2025. Pro databázi neologismů **Neomat** (www.neologismy.cz) bylo zpracováno cca **5 400** hesel. Pracovníci oddělení se podíleli na publikaci **Slova a jejich příběhy #neologismus #archaismus**, kterou edičně připravili Michaela Lišková a Martin Šemelík. Kniha je věnována především nejnovější

slovní zásobě češtiny, částečně se zaměřuje i na lexikon minulých desetiletí či staletí. Čtenáře stručně uvádí do problematiky studia neologismů a archaismů formou kratších statí o jednotlivých slovech, respektive o dalších jazykových a společensko-kulturních jevech.

Oddělení onomastiky pokračovalo v pracích na **Slovníku pomístních jmen v Čechách**. Zveřejněno bylo dalších **358** nových hesel. I nadále je významným úkolem rovněž rozsáhlá expertizní činnost, jejíž těžiště spočívá ve vystavování odborných stanovisek k osobním jménům pro účely jejich zápisu do matričních a osobních dokladů. V roce 2024 bylo vydáno **372** odborných stanovisek. Vzhledem k nedávným legislativním změnám se však čím dál větší část expertizní činnosti zaměřuje na vyžádané konzultace a poradní činnost pro orgány státní správy, především pak Ministerstvo vnitra (oddělení se významně podílí na formulování metodických pokynů pro matriční úřady reflektujících legislativní změny, na přípravě seznamů jmen vhodných k zápisu do matričních dokladů apod.).

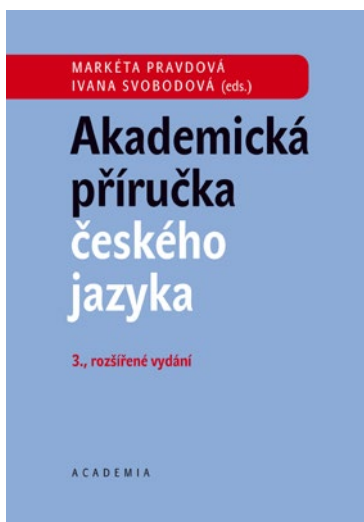
V roce 2024 byly uzavřeny dva projekty: v oddělení jazykové kultury program Evropské komise (Erasmus+) **Tell me how to say it right! (TELMER)**, jehož hlavním řešitelem byl Institut pro estonský jazyk; v oddělení gramatiky s odkladem hodnocení závěrečné zprávy projekt Grantové agentury ČR **Sémantické typy a pragmatické aspekty recipročních sloves v češtině ve světle korpusových dat**.

Byly zahájeny činnosti na dvou získaných programech: v prvním, probíhajícím v rámci operačního programu Jan Ámos Komenský, **LINDAT/CLARIAH-CZ – Přístrojové vybavení**, je spoluřešitelem za ÚJČ ředitel Martin Prošek; ve druhém, projektu Grantové agentury ČR nazvaném „**Dokonáno. Nalij vína, paní Anno**“. **Jazykové experimenty ve středověkých písařských přípisích a kolofonech**, je spoluřešitelem oddělení vývoje jazyka.

K dalším projektům a grantům získaným v předešlých letech viz příloha 3. Pokračovala také práce na dvou dlouhodobých projektech řešených v rámci mezinárodní vědecké spolupráce: **Slovanském jazykovém atlasu** a **Evropském jazykovém atlasu**.

Nejvýznamnější publikace (řazeno abecedně podle jména autora)

- Beneš, M.: Názvy českých železničních stanic a zastávek: jejich struktura a délka. *Naše řeč*, 2024 (3), s. 133–152.
- Bičan, A. – Boček, V. – Karlíková, H. – Štěrbová, L. – Villnow Komárková, J. – Vykypěl, B. – Vykypělová, T.: *Fiori di etimologia. Iloně Janyškové k narozeninám*. Brno: Tribun EU, 2024. 61 s. ISBN 978-80-263-1825-5.
- Boček, V. – Vykypěl, B. (eds.): *Paul Trost: Indogermanisches Worttabu und andere Texte zum Sprachtabu*. München: Lincom GmbH, 2024. 167 s. ISBN 978-3-96939-226-3.
- Boček, V.: Role Vladimíra Šmilauera v etymologickém slovníku Václava Machka. *Acta Universitatis Carolinae. Philologica*, 2024 (1), s. 47–58.
- Boček, V.: Václav Machek a klasická studia. *Auriga. Zprávy Jednoty klasických filologů*, 2024 (1/2), s. 7–23.
- Cinkrautová, K. – Čonosová, E. – Georgievová, J.: Hesla z Akademického slovníku současné češtiny: tematický okruh vojenství. *Časopis pro moderní filologii*, 2024 (2), s. 223–232.
- Dufek, O. – Beneš, M.: Standardizace zdola vs. shora: Jak se z Charlese III. stal Karel III. *Časopis pro moderní filologii*, 2024 (1), s. 7–27.
- Dvořáková, K.: „Tady mám takovou větu – a já nevím, jestli je prostě správně napsaná česky“: Příspěvek k problematice pokládání dotazů jazykové poradně. *Naše řeč*, 2024 (1), s. 21–47.
- Dvořáková, Ž. – Farkas, T. – Walkowiak, J. – Bauko, J.: Anthroponomastic research in Hungary, Poland, Czechia and Slovakia. *Acta onomastica*, 2024 (1), s. 191–226.
- Dvořáková, Ž.: Jména synagog v Česku. *Bohemistika*, 2024 (1), s. 94–101.
- Filipová, J. – Hejdová, T. – Šimek, Š. – Vajdlová, M. (eds.): Tuto čti pilně. Sborník příspěvků k 60. narozeninám Aleny M. Černé. Dolní Břežany: Scriptorium, 2024. 331 s. ISBN 978-80-7649-056-7.

- Hoffmannová, J.: Co bylo napsáno o (člověku) Janu Kořenském a jeho textech. *Bohemica Olomucensia*, 2024 (2), s. 12–24.
- Hoffmannová, J.: Popularizační dialog českých bohemistů s jejich čtenáři v průběhu tří čtvrtin století. *Naše řeč*, 2024 (4–5), s. 225–252.
- Homolková, M.: Materiály k pramenům Jungmannova slovníku v pozůstalosti Zdeňka Tyla. *Naše řeč*, 2024 (2), s. 65–74.
- Ivanová, M.: Reflexivity patterns in West-Slavic languages. Between introversion, extroversion, and mutuality. *Languages in Contrast*, 2024, s. 1–26.
- Kaderka, P. – Mlynář, J. – Nekvapil, J. – Sherman, T. – Tůma, F.: Jazyk a sociální interakce v přirozeném světě: o Goodwinově teorii ko-operativního jednání. *Slovo a slovesnost*, 2024 (2), s. 150–172.
- Lišková, M. – Šemelík, M. – Kloudová, V. – Procházková, B. – Šichová, K. – Škrabal, M.: *Slova a jejich příběhy #neologismus #archaismus*. Praha: Academia, 2024. 163 s. ISBN 978-80-200-3530-1.
- Mžourková, H. – Beneš, M. (eds.): *Kdo se zeptá, ten se dozví. Více než 250 odpovědí jazykové poradny*. Praha: NLN. 367 s. ISBN 978-80-7422-948-0.
- Nejedlý, P.: Poezie Václava Hanky na pozadí lidových písní sebraných jeho otcem. *Slovo a slovesnost*, 2024 (2), s. 112–126.
- Nzimba, S. – Veselý, V.: Všechno souvisí se vším, ale některé věci nejdou dohromady: k frazémům s recipročním významem. *Korpus – gramatika – axiologie*, 2024 (29), s. 16–36.
- Pergler, J.: K užívání recipročního výrazu jeden – druhý v současné češtině. *Slovo a slovesnost*, 2024 (1), s. 3–26.
- Pravdová, M. – Svobodová, I. (eds.): *Akademická příručka českého jazyka*. 3., rozšířené vydání. Praha: Academia, 2024. 671 s. ISBN 978-80-200-3532-5.
- Ptáčnicková, M.: Mezi Vlčí roklí a Stalinovou pasekou. Toponymie Adršpašsko-teplických skal jako pramen pro studium paměti sudetské krajiny. *Acta onomastica*, 2024 (1), s. 169–190.
- Schillová, A.: Příslovce utvořená od přídavných jmen konverzí v češtině, slovenštině, polštině, ruštině, běloruštině a ukrajinštině (korpusová studie inspirovaná koncepcí konfrontační slovtvorby Miloše Dokulila). In: *Česká slovtvorná koncepce v kontextu slovanské jazykovědy*. I. Bozděchová – B. Niševa – K. Skwarska (eds.). Praha: Academia, Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2024, s. 337–352. ISBN 978-80-200-3548-6.
- Silberstein, L. – Vykypěl, B. – Vykypělová, T. (eds.): *Gemeinsamkeiten und Verschiedenheiten der estnischen und chechoslovakischen Nationalbefreiung*. Brno: Cercle linguistique de Prague, Tribun EU, 2024. 35 s. ISBN 978-80-263-1822-4.
- Sláma, J.: Prefixálně-valenční konstrukce a jejich význam pro teorii slovtvorby. In: *Česká slovtvorná koncepce v kontextu slovanské jazykovědy*. I. Bozděchová – B. Niševa – K. Skwarska (eds.). Praha: Academia, Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., 2024, s. 169–178. ISBN 978-80-200-3548-6.
- Šarpatková, Ž.: *Vzpomínky*. Brno: Tribun EU, 2024. 23 s. ISBN 978-80-263-1812-5.
- Šemelík, M.: Život věčný, oheň skrytý, zahrada rubínová... Slovtvorba ve starších německých slovnících. *Časopis pro moderní filologii*, 2024 (2), s. 63–80.
- Šimečková, M.: Archiv zvukových záznamů nářečních promluv. Praha: Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., 2024. 19 s. ISBN 978-80-200-9984-6.

- Šimečková, M.: Gořalenka lili, to je děvče milý aneb centrálně středomoravská slovní zásoba spojená s alkoholickými nápoji a jejich konzumací. In: *Lidová kultura na Hané. Sborník ze XVII. konference o lidové kultuře na Hané*. J. Urban (ed.). Rožnov pod Radhoštěm: Národní muzeum v přírodě, 2024, s. 120–130. 168 s. ISBN 978-80-87210-39-0.
- Šimečková, M. – Kozlová, T. – Kubeček, F. – Ireinová, M.: Regionální prvky ve výuce českého jazyka. *Český jazyk a literatura*, 2023–2024 (3), s. 110–116.
- Šipková, M. – Ireinová, M.: Czech Dialect Classifications. *Dialectologia*, 2024 (12), s. 269–291.
- Veselý, L.: Udělují české předložky pád? *Bohemica Olomucensia*, 2024 (2), s. 74–93.
- Veselý, V.: Slovesa reakce v češtině a aktuální členění věty. *Bohemica Olomucensia*, 2024 (2), s. 116–147.
- Voleková, K.: Domoskyna Vladimíra Holana. *Stredoeurópske pohľady*, 2024 (1), s. 67–73.
- Vykypěl, B. – Janyšková, I. (eds.): *Čtení o Václavu Machkovi*. Praha: NLN, 2024. 167 s. ISBN 978-80-7422-972-5.
- Vykypěl, B. – Villnow Komárková, J. – Vykypělová, T. (eds.): *Etymologický slovník jazyka staročeského. Archeologie slov. C Č*. Praha: NLN, 2024. 170 s. ISBN 978-80-7422-985-5.
- Vykypěl, B.: *Wanderungen durch die bohemistische Vergangenheit II. Wanderer durch die Welten*. Hamburg: Dr. Kovač, 2024. 125 s. ISBN 978-3-339-13780-7.

Úplný seznam odborné produkce pracovníků ÚJČ je dostupný v databázi ASEP (<https://asep-analytika.lib.cas.cz/zvolit-ustav/ujc-a/>).

d) Tuzemské vědecké akce

Pracovníci ÚJČ pronesli jednu přednášku pro **Kruh přátel českého jazyka**, čtyři pro **Jazykovědné sdružení ČR** a jednu pro **Kruh moderních filologů**.

Informace o 5 tuzemských vědeckých akcích jsou s ohledem na účastníky ze zahraničí uvedeny v oddíle Mezinárodní spolupráce.

e) Infrastruktura

Knihovna oddělení vědeckých informací ÚJČ se zaměřuje na lingvistickou a bohemistickou literaturu. Její fond ke konci roku 2024 obsahoval více než **57 500** svazků a přibližně **175** titulů aktuálně odebíraných domácích i zahraničních časopisů. Počet knihovních jednotek byl v roce 2024 navýšen o **184** titulů. Knihovna poskytuje výpůjční, rešeršní a reprodukční služby, je využívána především pracovníky ÚJČ, zaměstnanci dalších ústavů AV ČR, slouží však i studentům a široké veřejnosti. Úsek bibliografie analyticky zpracovává bohemistickou lingvistickou produkci vycházející v ČR i v zahraničí a průměrně excerpuje více než **400** titulů domácích a zahraničních časopisů. Databáze na konci roku 2024 obsahovala přes **115 000** bibliografických záznamů, roční přírůstek činí asi **4 000** záznamů. Bibliografické příspěvky jsou pravidelně zasílány do mezinárodních bibliografií (např. *Bibliographie linguistique – Linguistic bibliography*, Brill, Leiden; *Bibliografia Językoznawstwa Slawistycznego*, Polska Akademia Nauk, Instytut Slawistyki, Warszawa). Z bibliografické databáze, která je

Alena Nejedlá, pracovnice oddělení vědeckých informací

uživatelům volně dostupná na <https://bibliografie.ujc.cas.cz>, jsou poskytovány i rešeršní služby podle témat nebo autorů, popřípadě podle dalších kritérií.

ÚJČ dlouhodobě poskytuje veřejnosti širokou nabídku **internetových informačních zdrojů o češtině** a o komunikaci obecněji, mnoho vytvářených zdrojů dále rozvíjí, doplňuje a aktualizuje. Elektronicky dostupné slovníky, databáze a další nástroje jsou k dispozici na stránce <https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/>. ÚJČ zpřístupnil řadu starších **výkladových slovníků češtiny** – z hlediska rozsahu velký *Příruční slovník jazyka českého* (PSJČ) a střední *Slovník spisovného jazyka českého* (SSJČ). Do *Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost* (SSJČ) a do *Akademického slovníku cizích slov* je možné vstupovat přes slovníkovou část **Internetové jazykové příručky** (IJP, <https://prirucka.ujc.cas.cz/>). IJP je rovněž propojena s portálem Českého národního korpusu *Slovo v kostce*, které u konkrétních hesel nabízí další slovní charakteristiky a příklady, vycházející z korpusových dat. V aktuálně vytvářeném **Akademickém slovníku současné češtiny** (<https://slovníkcestiny.cz/>) byla na konci roku 2024 zveřejněna hesla pod náslovím A–J a další hesla mimo abecední pořadí. Lingvisticky strukturovaná **Databáze jazykových dotazů** (<https://dotazy.ujc.cas.cz/>) obsahuje odpovědi na jazykové dotazy kladené jazykové poradně ÚJČ, které je možné vyhledávat podle jejich zařazení do konkrétních jazykových oblastí, popřípadě podle jemnější kategorizace nebo klíčových slov. Dále je ve webovém rozhraní ÚJČ k dispozici elektronická verze **Slovníku afixů užívaných v češtině** (<http://www.slovníkafixu.cz/>), zpracovávajícího předpony (prefixy) a přípony (sufixy), ale i četné části složených slov, jimž se někdy přiznává blízkost afixům. V elektronické podobě jsou zveřejněny první až pátý svazek **Českého jazykového atlasu** (ČJA) z celkových šesti, jež předkládají nářeční slovní zásobu a morfologii, a to ze synchronního i diachronního pohledu (<https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/>). HTML verze ČJA umožňuje pokročilé vyhledávání v hesláři a rejstříku podle zadané položky nebo jazykového dokladu. Připojeny jsou také mapy pravidelných regionálních obměn a výklad o historii dialektologického výzkumu i metodologii zpracování nářečního materiálu v ČJA. Všech šest svazků ČJA zůstává přístupných ve starší verzi ve formátu PDF. **Slovník nářečí českého jazyka** (<https://sncj.ujc.cas.cz/>) zachycuje celonárodní nářeční slovní zásobu včetně frazeologie z období posledních 150 let; jádro slovníku tvoří materiál z 1. poloviny 20. století. Webové hnízdo **Lexiko** (<https://lexiko.ujc.cas.cz/>) kromě výše uvedených jednojazyčných výkladových slovníků PSJČ a SSJČ sdružuje hesláře dalších zdrojů (Nová slova v češtině 1 a 2, Slovesa pro praxi, Slovník vazeb a databázi Neomat). Slovníkový portál **Vokabulář webový** (<https://vokabular.ujc.cas.cz/>) zahrnuje unikátní sbírku pramenů k vývoji češtiny – od textů staro- a středněčeských literárních památek přes digitalizované historické mluvnice a jazykové příručky až po širokou škálu lexikografických zdrojů. Vokabulář rovněž poskytuje nástroje pro badatele, obvykle včetně zdrojových kódů. Významnou součástí Vokabuláře je **Elektronický slovník staré češtiny**. Materiálová sbírka **Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny** (<https://madla.ujc.cas.cz/>) podává přehled o české slovní zásobě mezi lety 1500–1780. Databáze **Diabible** (<https://diabible.ujc.cas.cz/>) zpřístupňuje plné texty staročeských překladů bible z pramenů 14. a 15. století a umožňuje jejich srovnávání a průzkum. Hesla slovníku **Místní jména v Čechách** vykládají původ a význam jmen měst a obcí a jejich změny. I tento zdroj je průběžně doplňován a rozšiřován, stejně jako **Slovník pomístních jmen v Čechách** a **Slovník pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku**, které obsahují jména nesídelních zeměpisných objektů, především pozemků, hor, vod a cest. Nabídka webových zdrojů zahrnuje i speciální **korpusy mluvené češtiny**, jež nabízejí materiál pro zkoumání fungování češtiny v interakci. Jde o multimediální korpus **DIALOG** (<http://ujc.dialogy.cz/>) a korpus **MONOLOG** (<http://monolog.dialogy.org/>). **Fonologické korpusy češtiny** (<https://ujc.avcr.cz/phword/>) sestávají ze dvou částí: fonologického lexikálního korpusu a fonologického textového korpusu. Pro zájemce jsou od března 2024 nově k dispozici **Korpus akademické češtiny**, **Frázová banka akademické češtiny** a vysokoškolská didaktická příručka **Využití frázové banky akademické češtiny ve výuce odborného psaní**. **Korpus akademické češtiny** obsahuje česky psané nepřekladové texty z více než 20 odborných časopisů, vydané po roce 2010 ve vědeckých časopisech indexovaných v databázích Web of Science nebo Scopus, případně EBSCO; **Frázová banka akademické češtiny** poskytuje příklady akademických frází, které se typicky vyskytují v jednotlivých částech odborného textu a jsou součástí jeho výkladové a argumentační struktury. Díky propojení obou uvedených zdrojů mohou uživatelé

sledovat místo a funkci dané fráze v původním kontextu. **Didaktická příručka** dává k dispozici metodický návod, jak s těmito zdroji pracovat ve výuce akademického psaní.

ÚJČ vydává **jeden impaktovaný časopis** – *Slovo a slovesnost* (zařazený mj. do databází Web of Science, ERIH PLUS a SCOPUS, IF 0,4) – a **tři recenzované** – *Naše řeč* (ERIH PLUS), *Acta onomastica* (ERIH PLUS a SCOPUS) a *Korpus – gramatika – axiologie* (ERIH PLUS). Všechny časopisy jsou v režimu otevřeného přístupu (open access) a jejich elektronické archivy i aktuální čísla jsou dostupné ve webovém rozhraní AS Journals / Digitální knihovna AV ČR (<https://asjournals.lib.cas.cz/magazines/>, viz též příloha 4).

f) Popularizace

ÚJČ tradičně poskytuje široké veřejnosti služby **jazykového poradenství**. Provoz jazykové poradny zajišťuje oddělení jazykové kultury (ve formě konzultací se na poradenství podílejí i další oddělení). Zájemcům je bezplatně k dispozici telefonická linka jazykové poradny, a to každý všední den mezi 10. a 12. hodinou. V roce 2024 pracovníci poradny zodpověděli během **2 479** hovorů **4 513** jazykových dotazů, průměrný počet dotazů na den je **21**. Po předchozím souhlasu volajících jsou telefonické konzultace nahrávány, tříděny a ukládány do lingvisticky strukturované **Databáze jazykových dotazů**, jejíž veřejná část je dostupná online (<https://dotazy.ujc.cas.cz/>). Vyhotovování písemných odpovědí na jazykové dotazy je zpoplatněno, v roce 2024 vypracovalo oddělení jazykové kultury celkem **28** jazykových expertiz.

Internetová jazyková příručka (IJP) je širokou veřejností vnímána jako cenný zdroj informací o jazyce pro vzdělávací i každodenní potřebu, o čemž svědčí např. zpětná vazba uživatelů jazykové poradny ÚJČ, ale i každoroční navyšující se počet zmínek o IJP v médiích (konkrétně: za rok 2022 zaznamenal monitoring společnosti Newton media **38** zmínek, v roce 2024 to bylo již **194** uvedení IJP). Také v roce 2024 byla IJP nejvyhledávanějším elektronickým zdrojem poučení o jazyce vytvořeným pracovníky ÚJČ. V roce 2024 průměrný denní počet přístupů přesáhl **65 000** návštěv z více než **4 500 000** unikátních IP adres, ve „školních“ dnech byla průměrná návštěvnost přes **83 000** přístupů. K anglické verzi evidujeme za rok 2024 přes **300 000** přístupů.

V rámci popularizace jazyka a lingvistiky **spolupracuje ÚJČ s médii**. Dlouhodobými partnery ÚJČ jsou v tomto ohledu zejména Česká televize a Český rozhlas. Rozhovory, komentáře a různá další vyjádření k jazykovým tématům pracovníci ústavu poskytují i mnoha dalším sdělovacím prostředkům. V roce 2024 proběhla spolupráce např. s Lidovými novinami, idnes.cz, časopisy Respekt, Téma aj. Pracovníci ÚJČ do médií přispívají rovněž **jazykovými sloupky**, z nichž některé mají dlouholetou tradici. Tak je tomu v případě časopisu Živa, kam jazykovými koutky přispívá Anna Černá (z oddělení jazykové kultury) a rubriky Ztraceno v jazyce v příloze Orientace Lidových novin, který dlouhodobě naplňuje Veronika Štěpánová (z téhož oddělení). Lucie Jílková z oddělení stylistiky a sociolingvistiky přispívá do čtvrtletníku Mediažurnál. V ČRo Dvojka je od roku 2016 vysílán pravidelný pořad O původu příjmení, který připravuje Žaneta Dvořáková z oddělení onomastiky. Ředitel ÚJČ Martin Prošek je na téže stanici pravidelným hostem pořadu Káva o čtvrté a současně vytváří jazykové koutky pro regionální stanici Český rozhlas Plzeň; Ondřej Bláha (z oddělení gramatiky)

Ivana Svobodová, pracovníce oddělení jazykové kultury, v jazykové poradně ÚJČ

připravuje pro olomoucké studio ČRo cyklus jazykových okének nazvaných Okolo češtiny. Michaela Lišková, Martin Šemelík a Lucie Jílková se od roku 2024 podílejí na rozhlasovém popularizačním pořadu k různým jazykovým jevům Slovo nad zlato.

Popularizační aktivity pracovníků ÚJČ mají své místo i na webové a facebookové stránce ústavu. V rubrice **zajímavé dotazy** (<https://ujc.avcr.cz/jazykova-poradna/zajimave-dotazy/>) jsou publikovány odpovědi na otázky adresované jazykové poradně. Pracovníci oddělení jazykové kultury v nich čtivou formou popisují nejrůznější jevy ze všech oblastí jazyka (v roce 2024 bylo zveřejněno dalších **53** popularizačních textů; informace o související knižní publikaci viz výše, část a).

Na přelomu září a října 2024 se ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR konal již 12. ročník **Školy českého jazyka a literatury pro pedagogy**, na němž pro **50** posluchačů přednášeli také pracovníci etymologického oddělení a oddělení onomastiky. Tento vzdělávací kurz je určen aktivním učitelům českého jazyka a literatury gymnázií, SOŠ, SOU a 2. stupně ZŠ. Cílem kurzu je představit účastníkům zajímavá témata a poslední trendy v českém jazyce a v české literatuře. Po absolvování kurzu získá každý pedagog nové poznatky a nápady, které může následně aplikovat v praxi při výuce na příslušné škole.

Kurz základů vědecké práce AV ČR se v roce 2024 uskutečnil ve třech termínech: na přelomu ledna a února, v květnu a říjnu. Tento komplexní kurz pro doktorandy (o metodologii vědy, etice vědecké práce, rétorice, vědecké komunikaci v češtině a angličtině aj.) se pokaždé těší velkému zájmu posluchačů doktorského studia, pro něž je určen. V roce 2024 se ho zúčastnilo celkem **93** studentů, na jeho realizaci se podíleli pracovníci kabinetu studia jazyků (Kamila Etchegoyen Rosolová) a oddělení stylistiky a sociolingvistiky (Petr Kaderka). Dlouhou tradici mají i přednášky pracovníků ÚJČ probíhající v rámci vzdělávacích programů: pracovníci dialektologického oddělení a etymologického oddělení přednášeli pro **Letní školu slovanských (bohemistických) studií** na FF MU, Eva Pospíšilová z oddělení jazykové kultury vedla v rámci Letní školy slovanských studií v Praze výuku korektivní výslovnosti češtiny. Pracovníci ÚJČ přednášeli také pro **Česká centra**. Online přednášky proslavili Marta Šimečková (dialektologické oddělení) a Miloslav Vondráček (oddělení gramatiky). Filip Kubeček (dialektologické oddělení) vedl čtyři přednášky pro Česká centra s Fakultou cizích jazyků Univerzity v Bukurešti a pro bohemisty v Bělehradě pod záštitou Českých center přednášel Martin Šemelík (oddělení současné lexikologie a lexikografie).

Středoškolští studenti projevují velký zájem o stáže uskutečňované v rámci projektu **Otevřená věda**, a jejich nabídka proto každým rokem vzrůstá. V roce 2024 proběhlo celkem šest stáží: Miloslav Vondráček z oddělení gramatiky vedl tři stáže pracující s jazykovým obrazem světa; Stanislava Spinková z dialektologického oddělení realizovala stáž Vodní nádrže a jejich jména; Jitka Filipová v oddělení vývoje jazyka vedla stáž Ediční příprava „řtarych knieh“; Veronika Štěpánová z oddělení jazykové kultury uskutečnila již čtvrtou Fonetickou stáž aneb [vískum víslovnosti přejatix slof].

Pracovníci ÚJČ se dlouhodobě podílejí na **vzdělávání na základních a středních školách**. Členové dialektologického oddělení již druhým rokem uskutečnili soutěž o nářečích pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ nazvanou Staň se superdialektologem, dále řadu workshopů a exkurzí zaměřených na poznávání našich nářečí a komplexní vzdělávací program pro školy s názvem Kriticky ohrožené jevy našich nářečí. Další

přednášky připravené pracovníky ÚJČ proběhly například v rámci kariérních dní jednotlivých středních škol a gymnázií.

Na **Veletru vědy**, který se konal ve dnech 8.–10. 6. 2024, představily svou činnost onomastické oddělení a oddělení stylistiky a sociolingvistiky. V interaktivní expozici nazvané Jazyková krajina ÚJČ se návštěvníci PVA EXPO Praha dozvěděli, jak je jazyková krajina vytvářena, jak se mění i zaniká, jak rozmanité jsou podoby češtiny, které se v ní nacházejí, a mnoho dalšího.

Na brněnském výstavišti se od 6. do 8. září 2024 konal **Festival vědy a techniky**, kde dialektologické oddělení (ve svém stánku) představilo návštěvníkům své aktuální nářeční projekty a možnosti zapojení široké veřejnosti do těchto výzkumů.

ÚJČ AV ČR se rovněž podílel na prezentaci činností ústavů Akademie věd ČR v rámci veletrhu **Svět knihy Praha 2024** 23.–26. 5. 2024 na Výstavišti Praha-Holešovice. V této souvislosti byly představeny zejména ÚJČ vydávané časopisy.

Již 25. ročník největšího vědeckého festivalu **Týden Akademie věd** se konal 4.–10. 11. 2024. Během něj zaznělo 17 přednášek a prezentací týkajících se činností pracoviště. Den otevřených dveří přivítal návštěvníky v oddělení vývoje jazyka, oddělení jazykové kultury, oddělení onomastiky (v Praze) a etymologickém oddělení (v Brně).

Výstava **Kriticky ohrožené jevy našich nářečí**, kterou v roce 2022 hostily Olomouc a Brno, a následně v roce 2023 Uherské Hradiště, se v roce 2024 přesunula opět do Brna (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 18. 1. – 22. 2. 2024), a dále do Plzně (Národopisné muzeum Plzeňska, 1. 5. 2024 – 29. 9. 2024) a Prostějova (Muzeum a galerie v Prostějově, 2. 8. 2024 – 12. 1. 2025). Kromě velké, panelové výstavy připravilo dialektologické oddělení i její menší, plakátovou verzi. Tu bylo dosud možné zhlédnout v Brně (Knihovna Jiřího Mahena, 1. 5. – 31. 5. 2023), Velké nad Veličkou (obecní úřad 18. 7. – 25. 10. 2024), Spálově (obecní úřad, základní škola, 26. 7. – 9. 9. 2024) a Varšavě (Institut slavistiky Polské akademie věd, říjen 2024).

ÚJČ na vyžádání pořádá **přednášky a školení zaměstnanců** jiných institucí. V roce 2024 proběhly semináře a další školicí akce například pro Senát ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad průmyslového vlastnictví, Český rozhlas Rádio Praha, Národní technickou knihovnu nebo společnost META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání.

g) Ocenění

Ústav pro jazyk český společně s Univerzitou Palackého v Olomouci obdržel v roce 2024 od Jednoty tlumočnicků a překladatelů **Čestné uznání poroty a 2. místo v soutěži SLOVNÍK ROKU 2022–2023** za Atlas nářečí českého jazyka – instrumentál plurálu a Atlas nářečí českého jazyka – deklinace substantiv; ÚJČ a UPOL rovněž obdržely od České kartografické společnosti nominaci **MAPA ROKU 2023** za Atlas nářečí českého jazyka – nominativ singuláru feminin.

Výsledky stáže středoškolských studentek Barbory Douškové a Karolíny Švecové, vedených Jitkou Filipovou z oddělení vývoje jazyka, Ediční příprava „ftarych knih“ byly oceněny **cenou poroty konference Otevřené vědy pro oblast humanitních a společenských věd**.

Pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky a oddělení onomastiky před expozicí ÚJČ na Veletru vědy

Spolupráce s vysokými školami

Pracovníci ÚJČ se podílejí na výuce na řadě fakult vysokých škol v České republice (FF UK Praha, FP TU Liberec, FF MU Brno, PdF MU Brno, PF UHK Hradec Králové, FF UP Olomouc, FPF SU Opava, Prague City University – School of education) i na zahraničních univerzitách (Vídeňská univerzita), na několika vysokých školách jsou členy oborových rad pro doktorské studium, přijímacích komisí a vědeckých rad. Za zimní a letní semestr roku 2024 pracovníci ÚJČ odučili celkem **2 470** hodin a kromě toho vedli nebo posuzovali bakalářské, magisterské a doktorské práce.

Spolupráce s vysokými školami se realizovala též četnými projekty (viz příloha 3), např. **LINDAT/CLARIAH-CZ – Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy** a **LINDAT/CLARIAH-CZ – Přístrojové vybavení** společně s Matematicko-fyzikální fakultou UK Praha. V rámci dvou programů NAKI III (**Atlas českého jazyka 2027: celouzemní výzkum nářečí českého jazyka po 50 letech** a **Jazyková paměť regionů České republiky. Metody strojového učení pro uchování, dokumentaci a prezentaci nářečí českého jazyka**) spolupracuje ÚJČ s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, ve druhém z uvedených projektů též s Fakultou informačních technologií VUT v Brně. V rámci projektu GA ČR „**Dokonáno. Nalij vína, paní Anno**“. **Jazykové experimenty ve středověkých písařských přípiscích a kolofonech** probíhá spolupráce s Fakultou humanitních studií UK. V projektech TA ČR (**Víceslovné jednotky pro digitální vzdělávání** a **Historie češtiny v korpusovém kontinuu**) spolupracuje ÚJČ s Filozofickou fakultou UK v Praze.

Spolupráce s jinými subjekty / veřejnou správou

Spolupráce s dalšími subjekty probíhá především formou expertní činnosti – zaměstnanci ÚJČ vypracovávají **vědecké posudky a expertizy** pro nejrůznější instituce, např. posudky na didaktické příručky pro základní a střední školy, posudky překladů i původních rukopisů monografií pro různá nakladatelství, posudky návrhů grantových projektů pro různé agentury; provádějí expertní šetření pro státní orgány a advokátní kanceláře apod. Dlouhodobá smluvní spolupráce probíhá také s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (**CERMAT**): ÚJČ je garantem finální jazykové revize zadání maturitní zkoušky z oboru český jazyk a literatura; jako členové expertních týmů se pracovníci podílejí na tvorbě a na finální jazykové revizi zadávaných úloh pro maturitní test a čtení s porozuměním a jsou součástí předvýrobních (ex-ante) a ex-post validačních komisí Centra (v roce 2024 se na této činnosti podílelo **6** pracovníků z různých oddělení).

Pracovníci oddělení stylistiky a sociolingvistiky jsou od roku 2006 zapojeni do **monitorovacích sítí** prováděním analýz jazyka vybraných pořadů České televize (hodnocení probíhá dvakrát ročně, vždy za každé pololetí, a jeho výsledky jsou zveřejňovány na adrese <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-data-o-vysilani/analiza-a-hodnoceni-jazykove-urovne-vybranych-poradu/>). Na základě smluv o poskytování služeb spolupracuje ÚJČ s Českou televizí, Českým rozhlasem a společností Presco Group, a to formou pravidelné konzultační činnosti pro tvůrce pořadů, redaktory a zpravodaje.

Mezinárodní spolupráce

V roce 2024 se konalo 5 akcí s mezinárodní účastí. Jako první 3.–4. 6. 2024 proběhla liberecká konference **Propria a apelativa – aktuální otázky III**, kterou s oddělením onomastiky ÚJČ spolupřátala FP TUL. Ve spolupráci s Kruhem moderních filologů se v Praze konal 6. 9. 2024 **Den neologie a slangu** (za ÚJČ jej organizovalo oddělení současné lexikologie a lexikografie). Konference **Čeština jako mezinárodní jazyk v době národních hnutí** (pořádaná v Praze oddělením vývoje jazyka ÚJČ ve spolupráci s ÚČL) se uskutečnila 19.–20. 9. 2024. Totéž oddělení ÚJČ již 9. rokem zorganizovalo mezioborové kolokvium **Historický text a jeho interpretace**, jež se konalo 23.–25. 10. 2024 v Kozojedech. Dialektologické oddělení v Brně 23.–24. 10. 2024 organizovalo ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR interdisciplinární workshop **Vzpomínková vyprávění jako zdroj společenské odolnosti**.

Díky podpoře výzkumu financované AV ČR, programu **Fellowship Josefa Dobrovského**, byly v roce 2024 realizovány stáže tří zahraničních badatelek: v dialektologickém oddělení stáž Stelly Ondřejčkové z Jazykovědného ústavu Ľudovíta Štúra SAV (Slovensko) a Niny Pahor z Ústavu pro slovinštinu Frana Ramovše SAZU (Slovinsko); v oddělení jazykové kultury stáž Zsófiie Ludányi, Ústav jazykové technologie a aplikované lingvistiky (Maďarsko). V témže oddělení působila v rámci stáže **Erasmus +** také Dorottya Jakab z téhož ústavu.

Pokračuje přispívání do **mezinárodních bibliografických databází** zaměřených na lingvistiku. ÚJČ v rámci dvoustranných dohod spolupracuje se zahraničními pracovišti např. z Nizozemska či Polska.

Z **významných zahraničních vědců** navštívili ÚJČ např.:

- Mgr. et Mgr. Katarína Balleková, PhD., Jazykovědný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Bratislava, Slovensko
- Ass. Prof. Jana Holšánová, Lund University, Lund, Švédsko
- Dr. Katarzyna Jasińska, Instytut Języka Polskiego PAN w Krakowie, Krakov, Polsko
- Dr. Nadiya Kiss, Universität Erfurt, Erfurt, Německo
- Dr. Martina Kramarić, Institut za hrvatski jezik, Záhřeb, Chorvatsko
- dr. Nina Ledinek, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko
- dr. Zsófia Ludányi, Nyelvtudományi és Alkalmazott Nyelvészeti Intézet, Budapešť, Maďarsko
- dr. Mija Michelizza, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko
- dr. Andrej Perdih, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko
- dr. Duša Race, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko
- Prof. dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska, Instytut Slawistyki PAN, Varšava, Polsko
- Dr. Pavlína Rychterová, Institut für Mittelalterforschung, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Vídeň, Rakousko
- dr. Urška Vranjek Ošlak, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Lublaň, Slovinsko
- Prof. UAM dr hab. Justyna Walkowiak, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, Polsko

Mezinárodní poradní sbor

V roce 2022 byl po projednání v radě pracoviště a v Akademické radě AV ČR zřízen v ÚJČ jako stálý poradní orgán ředitele pracoviště **mezinárodní poradní sbor** (MPS). Složení MPS bylo navrženo ve spolupráci s vedoucími oddělení, a to tak, aby odbornost jednotlivých členů odpovídala výzkumným záměrům ÚJČ. Členy MPS je od roku 2022 následujících pět významných badatelů a badatelek:

- Prof. Dr. Dr. h. c. Peter Auer (Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, Německo; Freiburg Institute for Advanced Studies, Německo)
- Ing. Vladimír Benko, Ph.D. (Jazykovědný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Slovensko)
- Prof. Dr. Norbert Nübler (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Německo)
- Peeter Päll, Ph.D. (Institute of the Estonian Language, Tallin, Estonsko)
- Pavlína Rychterová, Ph.D. (Österreichische Akademie der Wissenschaften (ÖAW), Institut für Mittelalterforschung, Rakousko)

Členové MPS vykonávají v ÚJČ prezenční návštěvy, při nichž se seznamují s vědeckou činností a výsledky pracoviště. Poskytují k nim zpětnou vazbu a sdílejí s ÚJČ své odborné zkušenosti. Návštěvy členů MPS v ÚJČ se domlouvají individuálně podle časových možností jednotlivých členů MPS a podle organizačních a finančních možností ústavu. Konzultace se členy MPS se konají též průběžně online.

V roce 2024 proběhla návštěva dr. Pavlíny Rychterové. Dr. Rychterová představila výzkumné projekty svého pracoviště a na rok 2025 byly domluveny výzkumné stáže dvou doktorandek oddělení vývoje jazyka.

IV. Hodnocení jiné činnosti

Předmětem jiné činnosti ÚJČ je výuka českého jazyka a cizích jazyků, kterou zajišťuje kabinet studia jazyků ÚJČ. Jeho součástí je také **Centrum akademického psaní**, jež nabízí kurzy a poradenství v oblasti vědecké komunikace v angličtině. V roce 2024 kabinet studia jazyků evidoval celkem **1 504** schválených přihlášek, z nichž **1 385 (92 %)** podali zaměstnanci AV ČR a zbylých **119 (8 %)** pocházelo od zájemců z institucí mimo AV ČR. V první polovině roku 2024 probíhala výuka v **87** skupinách, ve druhé polovině v **95** skupinách. Největší zájem projeví frekventanti kurzů o angličtinu (cca **50 %** přihlášených), následovala čeština pro cizince (**26 %**) a němčina (**11 %**). Co se týká formy výuky, **35 %** skupin se setkávalo online.

Centrum akademického psaní uskutečnilo přibližně **50** hodin odborných seminářů zaměřených na vědeckou komunikaci v angličtině a poskytlo **40** hodin individuálních konzultací.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2024 neproběhla žádná kontrola, která by v hospodaření Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., zjistila nedostatky. Z toho důvodu nebyla ÚJČ v předmětném období uložena žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Informace o financování instituce

Přehled finanční situace instituce podává druhá část tohoto dokumentu (zpráva o hospodaření), konkrétně výkaz zisku a ztráty ÚJČ za období 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024, rozvaha a příloha v účetní závěrce sestavené k 31. 12. 2024.

V roce 2024 činilo institucionální financování ÚJČ **87 %** přijatých dotací, zbylých **13 %** pokrývaly účelové prostředky od jiných poskytovatelů.

Finanční situaci ústavu stále ovlivňuje skutečnost, že jeho pracoviště jsou rozptýlena do čtyř objektů jiných vlastníků, což zatěžuje provozní náklady instituce. Přehled informací k nabytému objektu v ulici Washingtonova je uveden na adrese: <https://ujc.avcr.cz/o-ustavu/prostory-ujc/> a v následujícím oddílu.

Postup rekonstrukce objektu Washingtonova 1569/21, Praha 1

V roce 2023 byl zahájen proces rekonstrukce budovy Washingtonova 1569/21 v Praze 1. Po nabytí vlastnictví dne 26. července 2023 a protokolárním převzetí budovy 1. září 2023 byla uzavřena smlouva s vybraným projektovým manažerem, společností Suncad (SUNCAD, s. r. o.). Následovala příprava veřejné zakázky na zhotovení projektové dokumentace a inženýrské služby ve spolupráci s advokátní kanceláří Biem a Schýbal.

V roce 2024 pokračovala rekonstrukce vypsáním veřejné zakázky na poskytování projekčních a inženýrských služeb. Zadávací řízení bylo zahájeno 15. prosince 2023 a probíhalo formou užšího řízení dle § 58 zákona o zadávání veřejných zakázek. Během procesu došlo k řešení námitek a přehodnocení uchazečů, což vedlo k úpravě zadávací

dokumentace a posunu lhůt. K podání nabídek byli nakonec vyzváni čtyři uchazeči – Anta/Digitri, Technico Opava, D-Plus a Masák & Partner. Po vyhodnocení cenových nabídek byla dne 28. června 2024 jako nejuhodnější vybrána společná nabídka Anta (ANTA, spol. s r. o.) a Digitri (DigiTry Art Technologies, s. r. o.). Dne 31. července 2024 byla uzavřena smlouva na vytvoření projektové dokumentace, výkon inženýrské činnosti a autorského dozoru na projektu „rekonstrukce objektu Washingtonova 1569/21, Praha 1“.

Od 7. srpna 2024 probíhají průzkumné práce nezbytné pro kvalitní zpracování projektové dokumentace. Mezi klíčové činnosti patří archivní rešerše, geodetické zaměření, stavebně-technický a statický průzkum, analýza technického vybavení budovy, průzkum azbestu a radonu, kamerové šetření kanalizace a identifikace přípojek. Součástí prací je rovněž požárněbezpečnostní řešení, mykologický průzkum dřevěných prvků a restaurátorský průzkum, včetně inventarizace umělecko-řemeslných prvků.

Rekonstrukce budovy tak úspěšně pokračuje v souladu s harmonogramem, přičemž veškeré kroky jsou realizovány s důrazem na odborné provedení a dodržení požadovaných standardů.

Na základě **smlouvy o bezúplatném převodu vlastnického práva k nemovité věci s omezujícími podmínkami a o zřízení práva věcného**, uzavřené mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i., a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) dne 26. 5. 2023, byla ÚZSVM dne 28. 1. 2025 zaslána **Zpráva o plnění podmínek souvisejících s převodem ve veřejném zájmu za rok 2024**, která obsahuje závěr výpočtu skutečné míry hospodářského využití budovy Washingtonova 1569/21. ÚJČ v roce 2024 dosáhl výše hospodářského využití budovy 4,25 % a vyhověl podmínkám hospodářského využití majetku dle smlouvy. (Některé prostory v budově byly v roce 2024 pronajaty pro filmování.) V průběhu roku 2024 nebyla budova uvedena do stavu umožňujícího její užívání. Všechna pracoviště ÚJČ v daném období nadále sídlila ve stávajících pronajatých prostorách.

Detail původní výzdoby v budově Washingtonova

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Vědecká činnost pracoviště se bude nadále vyvíjet především v intencích ústavních úkolů jednotlivých oddělení, projektů a grantů (viz příloha 3).

Seznam ústavních úkolů (a jejich vedoucích):

- Teorie a praxe jazykové kultury včetně jazykového poradenství (PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., od 25. 4. 2024 PhDr. Veronika Štěpánová, Ph.D.)
- Lingvistika textu a diskurzu, stylistika psané a mluvené češtiny (Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.)
- Diachronní lexikografie a textologie (Mgr. Markéta Pytlíková, Ph.D.)
- Lexikografie a lexikologie (doc. PhDr. Jiří Rejzek, Ph.D.)
- Mluvnice současné češtiny (PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D.)
- Etymologický výzkum českého a slovanského lexika v indoevropském kontextu (doc. Mgr. Bohumil Vykypěl, Ph.D., DSc.)
- Výzkum nespisovných útvarů českého národního jazyka (PhDr. Martina Ireinová, Ph.D.)

- Výzkum vlastních jmen (PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D.)
- Bibliografie a knihovnické služby (Mgr. Olga Kubešová Pensdorfová)
- Studium a výuka jazyků (Mgr. Kamila Etchegoyen Rosolová, Ph.D.)

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

V oblasti ochrany životního prostředí se ÚJČ podílí na aktivitách, které spočívají v úspoře energie a omezení čerpání spotřebního materiálu. V budově v Letenské ulici jsou využívány rekonstruované topné větve, které přizpůsobují topný režim reálné přítomnosti osob. V rámci proběhlé rekonstrukce elektroinstalace byla instalována úsporná svítidla. K další úspoře přírodních zdrojů přispívají i digitalizace administrativy ústavu a využívání recyklovaného papíru, v neposlední řadě též sběrná místa na tříděný odpad, která jsou umístěna na všech pražských i brněnských pracovištích ÚJČ.

Na ochranu životního prostředí je dbáno i při přípravě rekonstrukce budovy ve Washingtonově ulici (viz odd. VI). V rámci projektové dokumentace se počítá s tím, že po rekonstrukci bude budova splňovat nároky na udržitelný provoz a bude vyhovovat moderním standardům; do projektu jsou včleněny např. úsporné systémy vytápění a rekuperace či retenční nádrže na dešťovou vodu.

V roce 2024 opět ÚJČ ve spolupráci s odborovou organizací podpořil příspěvkem ze sociálního fondu FKSP zapojení pracovníků do květnové výzvy **Do práce na kole** (<https://www.dopracenakole.cz/>), která souvisí se snižováním emisní zátěže při dojíždění do práce a přispívá k pravidelné bezemisní dopravě.

IX. Aktivity v oblasti pracovních vztahů

V roce 2024 nastoupilo do ÚJČ AV ČR **7** zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo **9** zaměstnanců. Dohoda o pracovní činnosti nebyla uzavřena s žádným zaměstnancem (inst. zdroj), dohoda o provedení práce bylo uzavřeno **64**, z čehož **31** bylo financováno z grantových projektů, **33** z institucionálních zdrojů.

Věková struktura zaměstnanců výzkumu v roce 2024 (k 31. 12. 2024):

vedoucí vědečtí pracovníci	23	vědečtí pracovníci	26	vědečtí asistenti	8
do 30 let	0	do 30 let	0	do 30 let	0
31–40 let	0	31–40 let	4	31–40 let	2
41–50 let	7	41–50 let	17	41–50 let	6
51–60 let	9	51–60 let	4	51–60 let	0
nad 60 let	7	nad 60 let	1	nad 60 let	0
postdoktorandi	6	doktorandi	18	odborní pracovníci výzkumu a vývoje	26*
do 30 let	0	do 30 let	7	do 30 let	3
31–40 let	3	31–40 let	9	31–40 let	4
41–50 let	3	41–50 let	2	41–50 let	6
51–60 let	0	51–60 let	0	51–60 let	7
nad 60 let	0	nad 60 let	0	nad 60 let	6

* Z toho: 9 učitelů kabinetu studia jazyků, 7 pracovníků oddělení vědeckých informací.

V rámci pravidelných administrativně-pracovních kontaktů mezi Ústavem pro jazyk český AV ČR a Základní odborovou organizací ÚJČ, zastoupenou výborem Základní odborové organizace (dále VZO), byly v roce 2024 projednávány následující záležitosti:

- Byl schválen rozpočet sociálního fondu a průběžně byly schvalovány požadavky zaměstnanců na jeho čerpání. Sportovní aktivitou podpořenou ze strany zaměstnavatele poskytnutím příspěvku na startovné byla mimo jiné účast týmů z ÚJČ v akci Do práce na kole 2024.
- Předsedkyně VZO se účastnila zasedání kolegia vedoucích, bodu o odměňování vedoucích, a vyslovila souhlas s navrženou metodikou odměňování vedoucích.
- VZO vydalo souhlasné stanovisko ke zrušení plánu dovolených v ÚJČ.
- V souvislosti se změnami v zákonech ČR (zejm. v zákoně č. 462/2023 Sb.) byly jednáním mezi VZO a vedením ÚJČ diskutovány, připomínkovány a aktualizovány dokumenty Kolektivní smlouva mezi ÚJČ AV ČR a Základní odborovou organizací ÚJČ a Příloha č. 1 ke kolektivní smlouvě uzavřené mezi ÚJČ AV ČR a Základní odborovou organizací ÚJ

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

- a) počet vydaných žádostí o informace: **0**
 - počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: **0**
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: **0**
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: **žádné soudní řízení neprobíhalo**
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: **0**
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: **0**
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**

V Praze dne 30. 5. 2025

podpis ředitele ÚJČ AV ČR, v. v. i.

Příloha 1: **Vzdělání a vzdělávání pracovníků ústavu**

Akademicko-vědecké a vědecko-pedagogické tituly pracovníků ústavu

	akademicko-vědecké tituly		vědecko-pedagogické tituly	
	CSc./Ph.D.	DrSc./DSc.	docent	profesor
počet k 31. 12. 2024	61	2	7	1
z toho uděleno v roce 2024	2	0	0	0

Forma vědeckého vzdělávání

	absolventi v r. 2024	doktorandi k 31. 12. 2024	nově přijatí v r. 2024
doktorandi (studenti DSP)	2	19	2

Příloha 2: **Pedagogická činnost pracovníků ústavu**

	letní semestr 2023/2024			zimní semestr 2024/2025		
	přednášky	semináře	cvičení	přednášky	semináře	cvičení
počet semestrálních cyklů v bakalářských programech	15	23	2	14	19	3
počet semestrálních cyklů v magisterských programech	8	15	0	12	7	0

	letní semestr 2023/2024			zimní semestr 2024/2025		
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	Bc.	Mgr.	Ph.D.
celkový počet odpřednášených hodin na VŠ	797	533	91	665	267	117
počet pracovníků ústavu působících na VŠ	14	15	4	12	16	6

Příloha 3: Projekty a granty

Zahraniční spolupráce a projekty

Arts and Humanities Research Council (AHRC)

Feast and Famine: Confronting Overabundance and Defectivity in Language, hlavní řešitel: prof. Dr. Neil Bermel: University of Sheffield, spoluřešitelé z České republiky: PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., Mgr. Martin Beneš, Ph.D., ÚJČ AV ČR, prof. Mgr. Václav Cvrček, Ph.D., Mgr. Dominika Kovářiková, M.A., Ph.D., Ústav Českého národního korpusu FF UK. Další spoluřešitelské instituce: York University, University of Brighton (Velká Británie), University of Zagreb (Chorvatsko), Institute for the Croatian Language and Linguistics (Chorvatsko), University of Tartu (Estonsko). Doba řešení: 2020–2024.

Visegrádský grant

Your name is your history – Personal names as common cultural heritage of the V4, hlavní řešitel: Dr. Marianna Ilona Slíz, Ph.D., ELTE Eötvös Loránd University Faculty of Humanities, Institute of Hungarian Linguistics and Finno-Ugric Studies; spoluřešitelé z České republiky PhDr. Pavel Štěpán, Ph.D., PhDr. Žaneta Dvořáková, Ph.D. Doba řešení 2022–2024.

Evropská komise – Program Erasmus+

Tell me how to say it right! (TELMER), hlavní řešitel: Eesti Keele Instituut, spoluřešitelé z České republiky: PhDr. Kamila Smejkalová, Ph.D., PhDr. Ondřej Dufek, Ph.D. Doba řešení: 2023–2024.

Mobility plus

Dialog mezi lexikografy a slovníkovými uživateli, řešitelé: PhDr. David Blažek, Ph.D., Slovanský ústav AV ČR (za ÚJČ: PhDr. Hana Mžourková, Ph.D.), dr. Mija Michelizza, Ph.D., Ústav pro slovinský jazyk Frana Ramovše ZRC SAZU. Doba řešení: 2024–2025.

Grantová agentura ČR

„Dokonáno. Nalij vína, paní Anno“. Jazykové experimenty ve středověkých písařských přípisích a kolofolech, hlavní řešitelka: prof. Mgr. Lucie Doležalová, Ph.D., Fakulta humanitních studií UK, spoluřešitelka za ÚJČ: Mgr. Andrea Hlaváčová Svobodová, Ph.D. Doba řešení: 2024–2026.

Sémantické typy a pragmatické aspekty recipročních sloves v češtině ve světle korpusových dat, řešitel: PhDr. Vojtěch Veselý, Ph.D. Doba řešení: 2021–2024.

Ministerstvo kultury – program NAKI III

Atlas českého jazyka 2027: celouzemní výzkum nářečí českého jazyka po 50 letech, hlavní řešitelka PhDr. Martina Ireinová, Ph.D., spoluřešitel: prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, katedra geoinformatiky. Doba řešení: 2023–2027.

Jazyková paměť regionů České republiky. Metody strojového učení pro uchování, dokumentaci a prezentaci nářečí českého jazyka, hlavní řešitel: Ing. Martin Karafiát, Ph.D., Fakulta informačních technologií Vysokého učení technického v Brně, spoluřešitelé: Mgr. Marta Šimečková, Ph.D., Ústav pro jazyk český AV ČR; prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Doba řešení: 2023–2027.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

LINDAT/CLARIAH-CZ – Přístrojové vybavení, řešitel: hlavní řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D. Doba řešení: 2024–2026.

LINDAT/CLARIAH-CZ – Digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy, hlavní řešitel: prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., Matematicko-fyzikální fakulta UK, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Martin Prošek, Ph.D. Doba řešení: 2023–2026.

Technologická agentura ČR – program ÉTA

Historie češtiny v korpusovém kontinuu, hlavní řešitel: Mgr. Martin Stluka, Ph.D., Ústav Českého národního korpusu, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, spoluřešitel za ÚJČ: PhDr. Jiří Pergler, Ph.D. Doba řešení: 2023–2026.

Víceslovné jednotky pro digitální vzdělávání, hlavní řešitelka: PhDr. Marie Kopřivová, Ph.D., Ústav bohemistiky pro cizince a komunikace neslyšících, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, spoluřešitel za ÚJČ: Mgr. Jan Křivan, Ph.D. Doba řešení: 2023–2026.

Strategie AV21 – program Odolná společnost pro 21. století

Aktivita **Vzpomínková vyprávění jako zdroj společenské odolnosti**, řešitelka: Mgr. Marta Šimečková, Ph.D. Koordinátor programu: doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D. Koordinační pracoviště: Filozofický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

Aktivita **Praktiky audiodeskripce: terénní výzkum u tvůrců a cílových uživatelů**, řešitel: Mgr. Petr Kaderka, Ph.D. Koordinátor programu: doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D. Koordinační pracoviště: Filozofický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

Aktivita **Jazyková adaptace ukrajinských uprchlíků v ČR**, řešitelka: Mgr. Tamah Sherman, Ph.D. Koordinátor programu: doc. Mgr. Martin Nitsche, Ph.D. Koordinační pracoviště: Filozofický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

O programu více zde: <http://odolnaspolecnost.cz/temata-a-aktivity/>

Strategie AV21 – program Anatomie evropské společnosti – historie, tradice, kultura, identita

Aktivita **Elektronická edice slovníku Dictionarium latino-bohemicum Tomáše Rešla z roku 1560**, řešitelka: PhDr. Alena M. Černá, Ph.D. Koordinátor programu: Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D. Koordinační pracoviště: Archeologický ústav AV ČR. Doba řešení: 2023–2024.

Aktivita **Historický text a jeho interpretace: mezioborové kolokvium IV**, řešitelka Mgr. Tereza Hejdová. Koordinátor programu: Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D. Koordinační pracoviště: Archeologický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

Aktivita **Na cestě k digitálnímu tezauru historické češtiny**, řešitel Mgr. Ondřej Svoboda. Koordinátor programu: Mgr. Jana Maříková Kubková, Ph.D. Koordinační pracoviště: Archeologický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

O programu více zde: <https://anatomieav21.cz/vyzkumna-temata/>

Strategie AV21 – program Identity ve světě válek a krizí

Aktivita **Proměny identity v (post)moderní společnosti (Rekonfigurace národních a etnických identit ve střední a východní Evropě optikou oficiálních a neoficiálních zeměpisných jmen)**, řešitelka PhDr. Žaneta Dvořáková, Ph.D. Koordinátor programu: PhDr. Martin Klečacký, Ph.D. Koordinační pracoviště: Masarykův ústav a Archiv AV ČR a Etnologický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

Aktivita **Václav Vondrák, život, dílo, korespondence**, řešitel doc. Mgr. Bohumil Vykypěl, Ph.D., DSc. Koordinátor programu: PhDr. Martin Klečacký, Ph.D. Koordinační pracoviště: Masarykův ústav a Archiv AV ČR a Etnologický ústav AV ČR. Doba řešení: 2024.

O programu více zde: <https://identity.mua.cas.cz/cs/promeny-identit-v-post-moderni-spolecnosti> a zde: <https://identity.mua.cas.cz/cs/ukrajina-rusko-a-stredni-evropa-narodni-identita-v-kulturnehistorickem-kontextu>.

Příloha 4: Časopisy vydávané ústavem

Slovo a slovesnost (<https://asjournals.lib.cas.cz/slovoaslovesnost/>)

Slovo a slovesnost je impaktovaný vědecký časopis věnovaný otázkám teorie a kultury jazyka. Vychází od roku 1935, kdy byl založen jako orgán Pražského lingvistického kroužku. Přináší původní české i zahraniční práce zabývající se sémiotikou, sémantikou, gramatikou, pragmatikou, sociolingvistikou, psycholingvistikou, textovou lingvistikou, teorií překladu aj. Je jediným domácím časopisem, v němž vycházejí příspěvky s tematikou z obecné lingvistiky. Díky rozvíjení pražské funkcionalistické tradice patří dnes k nejvýznamnějším středoevropským lingvistickým a sémiotickým časopisům.

Slovo a slovesnost: Časopis pro otázky teorie a kultury jazyka. Ved. red. Petr Kaderka. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 85, 2024, č. 1–4. 328 s. ISSN 0037-7031.

Naše řeč (<https://asjournals.lib.cas.cz/naserec/>)

Naše řeč je recenzovaný odborný časopis věnovaný češtině jako mateřskému jazyku. Byl založen v roce 1916, vychází pětikrát ročně. Přináší stati pojednávající o současné češtině, ale i zohledňující její vývoj, věnuje se otázkám českého pravopisu, gramatiky a slovní zásoby, tématům stylistiky a textové lingvistiky; pozornost věnuje také spisovné češtině ve vztahu k ostatním jazykovým útvarům. V popředí je vhléd do otázek jazykové kultury češtiny i jazykové kultury obecně a zřetel k vývojové dynamice češtiny, k problémům úzu, normy a kodifikace. Časopis rozvíjí diskuse na aktuální jazykovědná témata.

Naše řeč. Ved. red. Kamila Smejkalová, zastupující ved. red. a od 24. 4. 2024 ved. red. Martin Beneš. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. 107, 2024, č. 1–5. 315 s. ISSN 0027-8203.

Korpus – gramatika – axiologie (<https://asjournals.lib.cas.cz/korpus-gramatika-axiologie/>)

Časopis *Korpus – gramatika – axiologie* vychází od roku 2010. Jde o recenzovaný lingvistický časopis zaměřený na korpusový výzkum přirozených jazyků, zejména jejich gramatiky, a na hodnocení zjišťovaných jevů z hlediska jejich systémového statusu, frekvence, gramatičnosti a stylových hodnot. Vznik tohoto časopisu byl motivován novou orientací části lingvistické obce na empirické a do značné míry objektivizované metody vědeckého výzkumu jazyka prostřednictvím rozsáhlé a žánrově pestré materiálové báze, jakou poskytují velké elektronické korpusy textů.

Korpus – gramatika – axiologie: Časopis pro korpusový výzkum a hodnocení jazyka = Journal for corpus research and evaluation of language. Ved. red. Miloslav Vondráček. ÚJČ AV ČR: Praha, 2024, č. 29, 30. 76 s., 76 s. ISSN 1804-137X.

Acta onomastica (<https://asjournals.lib.cas.cz/actaonomastica/>)

Acta onomastica (1960–1982 Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, 1983–1992 Onomastický zpravodaj ČSAV, 1993–1994 Onomastický zpravodaj) je jediným onomastickým časopisem v České republice a je vysoce ceněný jak domácími, tak zahraničními vědci. Byl založen v roce 1960. Od samého počátku je toto periodikum recenzovaným odborným časopisem. Vychází dvakrát ročně. Má rozsáhlou síť domácích přispěvatelů, publikují v něm i vědci z jiných oborů, přispívají do něj rovněž zahraniční onomastikové. Původní stati, recenze a zprávy v něm otiskované se týkají všech oblastí výzkumu vlastních jmen.

Acta onomastica. Ved. red. Pavel Štěpán. ÚJČ AV ČR: Praha, roč. LXV, 2024, č. 1–2, 555 s. ISSN 1211-4413 (print), ISSN 2571-0907 (online).

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBSAH

Zpráva nezávislého auditora o auditu účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2024	32
Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2024	36

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Účetní závěrka

a

**Zpráva nezávislého auditora
o účetní závěrce**

za rok končící 31. prosince 2024

Auditor

interexpert neziskový sektor s. r. o.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o., Mikulandská 2, Praha 1, 110 00, Tel:+420 224 933 658, Fax:+420 224 934 101
e-mail: secretary@interexpert.cz www.interexpert.cz

Zpráva nezávislého auditora

Veřejná výzkumná instituce:	Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Právní forma:	Letenská 123/4, 118 00 Praha 1
Sídlo:	Veřejná výzkumná instituce zřízená podle zákona 341/2005 Sb., o
Identifikační číslo:	68378092
Rozvahový den:	31.12.2024
Předmět hlavní činnosti:	Předmětem hlavní činnosti instituce je vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné jazykovědy a didaktiky jazyků včetně interdisciplinárních přesahů.

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky, u které hlavním předmětem činnosti není podnikání (dále jen účetní jednotka), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2024, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2024 a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv účetní jednotky k 31.12.2024 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k 31.12.2024 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovena těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán účetní jednotky.

Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich

povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které posuzují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o účetní jednotce, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán účetní jednotky plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost k níž došlo

v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol představenstvem.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoliv abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Účetní jednotky uvedlo v příloze.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce – příloze, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán účetní jednotky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

INTEREXPERT neziskový sektor s.r.o.
Mikulandská 2, 110 00 Praha 1
Oprávnění KAČR 511

Ing. Karolina Neuvirtová, jednatelka a auditorka
Oprávnění KAČR 2176

Datum:	30-05-2025
Podpis auditora:	

ROZVAHA
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2024
(v celých tisících Kč)

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 123/4
118 00 Praha 1
IČO 683 78 092

Označ.	AKTIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Dlouhodobý majetek celkem	1	119 465	119 394
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2	7 161	6 679
A.I.2.	Software	4	7 146	6 664
A.I.4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6	15	15
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	130 522	131 012
A.II.1.	Pozemky	11	55 783	55 783
A.II.3.	Stavby	13	115	115
A.II.4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	14	10 124	10 538
A.II.7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17	3 638	3 590
A.II.9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19	60 862	60 986
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	28	-18 218	-18 297
A.IV.2.	Oprávký k softwaru	30	-6 249	-6 077
A.IV.4.	Oprávký k drobnému dlouhod. nehmotn. majetku	32	-15	-15
A.IV.6.	Oprávký ke stavbám	34	-7	-10
A.IV.7.	Oprávký k samost mov.věcem a soub. mov.věcí	35	-8 309	-8 605
A.IV.10.	Oprávký k drobnému dlouhod hmotnému majetku	38	-3 638	-3 590
B.	Krátkodobý majetek celkem	40	43 853	41 022
B.I.	Zásoby celkem	41	100	100
B.I. 5.	Výrobky	46	100	100
B.II.	Pohledávky celkem	51	1 622	625
B.II.1.	Odběratelé	52	161	95
B.II.4.	Poskytnuté provozní zálohy	55	1 074	436
B.II.17.	Jiné pohledávky	68	83	40
B.II.18.	Dohadné účty aktivní	69	304	54
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	71	40 691	36 746
B.III.1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	7	5
B.III.3.	Peněžní prostředky na účtech	74	40 684	36 741
B.IV.	Jiná aktiva celkem	79	1 440	3 551
B.IV.1.	Náklady příštích období	80	1 440	3 551
	Aktiva celkem	82	163 318	160 416

Označ.	PASIVA	Řádek	Stav k počátku období	Stav ke konci období
A.	Vlastní zdroje celkem	83	153 109	149 764
A.I.	Jmění celkem	84	153 031	149 660
A.I.1.	Vlastní jmění	85	119 466	119 394
A.I.2.	Fondy	86	33 565	30 266
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	88	78	104
A.II.1.	Účet výsledku hospodaření	89	0	104
A.II.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	90	78	0
B.	Cizí zdroje celkem	92	10 209	10 652
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	103	9 629	10 053
B.III.1.	Dodavatelé	104	645	1 648
B.III.5.	Zaměstnanci	108	4 788	4 734
B.III.7.	Závazky za instit soc.zab.a veř.zdr.poj.	110	2 530	2 615
B.III.9.	Ostatní přímé daně	112	515	545
B.III.10.	Daň z přidané hodnoty	113	218	156
B.III.11.	Ostatní daně a poplatky	114	109	0
B.III.12.	Závazky ze vztahu k SR	115	41	0
B.III.17.	Jiné závazky	120	45	32
B.III.22.	Dohadné účty pasivní	125	738	323
B.IV.	Jiná pasiva celkem	127	580	599
B.IV.1.	Výdaje příštích období	128	389	406
B.IV.2.	Výnosy příštích období	129	191	193
	Pasiva celkem	130	163 318	160 416

V Praze dne
1. 4. 2025

Odpovědná osoba (statutární zástupce):
PhDr. M. Prošek, Ph.D.
Podpis osoby:

Osoba odpovědná za sestavení:
Ing. H. Otáhalíková
Podpis osoby odpovědné za sestavení:

PhDr. Martin
Prošek, Ph.D.

Digitálně podepsal
PhDr. Martin Prošek,
Ph.D.
Datum: 2025.04.09
14:21:55 +02'00'

Ing. Hana
Otáhalíková

Digitálně podepsal
Ing. Hana Otáhalíková
Datum: 2025.04.09
13:43:32 +02'00'

Výkaz zisku a ztráty podle
Přílohy č.1 vyhlášky
č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu
za období od 1.1. do
31.12.2024
(v celých tisících Kč)

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.
Letenská 123/4
118 00 Praha 1
IČO 683 78 092

A.	Náklady	Řádek	Hlavní činnost	Hospodářská - jiná činnost	Celkem
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	17 490	176	17 666
A.I.1.	Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. pol.	3	3 914	24	3 938
A.I.3.	Opravy a udržování	5	332	0	332
A.I.4.	Cestovné	6	584	0	584
A.I.5.	Náklady na reprezentaci	7	62	0	62
A.I.6.	Ostatní služby	8	12 598	152	12 750
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	9	-1	0	-1
A.II.7.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	10	-1	0	-1
A.III.	Osobní náklady	13	72 845	370	73 215
A.III.10.	Mzdové náklady	14	53 151	275	53 426
A.III.11.	Zákonné pojištění	15	17 688	92	17 780
A.III.13.	Zákonné sociální náklady	17	2 006	3	2 009
A.IV.	Daně a poplatky	19	143	0	143
A.IV.15.	Daně a poplatky	20	143	0	143
A.V.	Ostatní náklady	21	575	0	575
A.V.19.	Kurzové ztráty	25	6	0	6
A.V.22.	Jiné ostatní náklady	28	569	0	569
A.VI.	Odpisy, prodaný maj., tvorba rezerv a opr. pol.	29	1 232	0	1 232
A.VI.23.	Odpisy dlouhodobého majetku	30	1 232	0	1 232
	Náklady celkem	39	92 284	546	92 830
B.	Výnosy	Řádek	Hlavní činnost	Hospodářská - jiná činnost	Celkem
B.I.	Provozní dotace	41	83 384	0	83 384
B.I.1.	Provozní dotace	42	83 384	0	83 384
B.III.	Tržby za vlastní výkony a zboží	47	1 512	586	2 098
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	48	7 452	0	7 452
B.IV.7.	Výnosové úroky	51	1 827	0	1 827
B.IV.8.	Kurzové zisky	52	12	0	12
B.IV.9.	Zúčtování fondů	53	3 709	0	3 709
B.IV.10.	Jiné ostatní výnosy	54	1 904	0	1 904
	Výnosy celkem	61	92 348	586	92 934
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	62	64	40	104
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	63	64	40	104

V Praze dne 1. 4. 2025

Odpovědná osoba (statutární zástupce):
PhDr. M. Prošek, Ph.D.
Podpis osoby:

Osoba odpovědná za sestavení:
Ing. Hana Otáhalíková
Podpis osoby odpovědné za sestavení:

PhDr. Martin
Prošek, Ph.D.
Digitálně podepsal
PhDr. Martin Prošek,
Ph.D.
Datum: 2025.04.09
14:23:57 +02'00'

Ing. Hana
Otáhalíková
Digitálně podepsal
Ing. Hana Otáhalíková
Datum: 2025.04.09
13:41:14 +02'00'

PŘÍLOHA V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

v plném rozsahu v tis. Kč,
sestavená k 31. 12. 2024

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Letenská 123/4, 118 00 Praha 1, IČO: 683 78 092

Obsah

I. Základní údaje	3
II. Obecné účetní zásady	3
II.1. Dlouhodobý majetek	4
II.2. Zásoby	4
II.3. Pohledávky	4
II.4. Cizoměnové transakce	5
II.5. Časové rozlišení	5
II.6. Přijaté dotace	5
II.7. Vlastní jmění	5
II.8. Daň z příjmů	5
III. Doplnující údaje k výkazům	6
III.1. Dlouhodobý majetek	6
III.2. Vlastní zdroje	6
III.3. Osobní náklady	6
III.4. Odměna přijatá auditorem	7
III.5. Přijaté dotace a přijaté dary	7
III.6. Výsledek hospodaření a daň z příjmu	7
III.7. Ostatní významné položky výkazů	8
IV. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky	8
V. Nepřetržitost trvání	8

I. Základní údaje

Účetní období: 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024

Název: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. (dále jen „ÚJČ“ nebo „Instituce“)

Sídlo Instituce: Letenská 123/4, 118 00 Praha 1

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

Statutární zástupce: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

Datum vzniku: 1. 1. 2007

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu, IČO 601 65 171, která má sídlo Národní 1009/3, 117 20 Praha 1.

Účel: Účelem ÚJČ je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti jazykovědné bohemistiky, obecné jazykovědy a jazykového vzdělávání, a to i v interdisciplinárním kontextu, dále přispívat k využití výsledků výzkumu a zajišťovat jeho infrastrukturu včetně specializované výuky jazyků.

Hlavní činnost: Předmětem hlavní činnosti ÚJČ je vědecký výzkum v oblasti českého národního jazyka, jeho současného stavu a historického vývoje a jeho vztahu k jiným jazykům, zejména pokud jde o slovní zásobu, mluvnickou stavbu, slohovou diferenciaci a výstavbu textů, a dále v oblasti obecné jazykovědy a didaktiky jazyků včetně interdisciplinárních přesahů. Svou činností ÚJČ přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje služby jazykové poradny a ústavní knihovny. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá domácí i mezinárodní vědecká setkání, konference a semináře a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum, včetně jazykové přípravy pracovníků pracovišť Akademie věd České republiky a pracovníků Akademie věd České republiky v českém jazyce i cizích jazycích se zaměřením na výzkum, vývoj a inovace, ověřování jazykových znalostí těchto pracovníků a organizace jazykových zkoušek pro tyto pracovníky. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Hospodářská - Jiná činnost: Předmětem jiné činnosti ÚJČ je výuka českého jazyka i cizích jazyků, ověřování jazykových znalostí a organizace jazykových zkoušek, pokud nejde o zajišťování infrastruktury výzkumu podle hlavní činnosti. Podmínky jiné činnosti určují příslušná podnikatelská oprávnění a zákon o veřejných výzkumných institucích. Rozsah jiné činnosti nesmí přesáhnout 20 % pracovní kapacity ÚJČ.

II. Obecné účetní zásady

Účetnictví je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a podle vyhlášky MF ČR č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání. Dále se ÚJČ řídí zákonem č. 341/2005 Sb., o v. v. i., zákonem č. 420/2005 Sb., zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Účtový rozvrh je sestavený dle směrné

účetní osnovy upravené dle pokynů zřizovatele. Dále je v účetnictví zohledněn zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a vyhl. č. 416/2004 Sb., kterou se tento zákon provádí.

Účetní záznamy jsou zpracovávány informačním systémem Magion. Účetní záznamy v tištěné podobě jsou uloženy v archivu ÚJČ a účetní záznamy v elektronické podobě jsou zálohovány na serverech ve vlastnictví a správě Instituce.

II.1. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Náklady na technické zhodnocení dlouhodobého majetku zvyšují jeho pořizovací cenu. Dlouhodobý majetek je odpisován do nákladů na základě předpokládané doby životnosti příslušného majetku. Při pořízení dlouhodobého majetku a technického zhodnocení, pokud jsou částečně nebo zcela pořízeny z přijaté dotace, se vlastní jmění zvýší o částku ve výši přijaté dotace. Při odpisování tohoto majetku se postupuje podle § 35 odst. 9 vyhl. č. 504/2002 Sb.

Instituce eviduje v dlouhodobém hmotném majetku hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 80 tis. Kč, účtuje o něm na účtech dlouhodobého majetku a vykazuje ho v rozvaze.

Drobný hmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 3 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahových účtech 990100 a 990300. Ve výjimečných případech eviduje účetní jednotka v podrozvahové evidenci drobný majetek s nižší pořizovací cenou (např. elektrické ruční nářadí, elektrické přístroje, u kterých je povinně prováděna revize, mobilní telefony, iPody apod.)

Instituce eviduje v dlouhodobém nehmotném majetku nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok a s pořizovací cenou vyšší než 80 tis. Kč.

Drobný nehmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 7 tis. Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován na podrozvahovém účtu 990200.

Na účtu 028, je evidován drobný majetek, který byl převeden na Instituci při jejím vzniku k 1. 1. 2007.

II.2. Zásoby

Instituce eviduje v zásobách výrobky – odborné publikace (zejména časopisy), které vydává a prodává. Povinné výtisky a autorské výtisky jsou poskytovány zdarma. Některé publikace jsou zasílány zahraničním i tuzemským odběratelům výměnou za jiné publikace. O výrobcích účtuje způsobem B.

II.3. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Instituce může tvořit pouze opravné položky k pohledávkám vymezené zákonem č. 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu. V roce 2024 nebyly vytvořeny, stejně jako v minulých letech žádné opravné položky.

II.4. Cizoměnové transakce

Majetek, závazky a pohledávky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách v kurzu platném k okamžiku uskutečnění účetního případu (tj. vyhlášeným ČNB k předchozímu pracovnímu dni). K rozvahovému dni se provádí přepočítání aktiv a závazků v cizí měně kurzem ČNB platným k rozvahovému dni.

II.5. Časové rozlišení

Náklady a výnosy účtuje Instituce do období, s nímž časově a věcně souvisejí, přičemž náklady a výdaje, výnosy a příjmy, které se týkají budoucích období, časově rozlišuje.

II.6. Přijaté dotace

Přijaté dotace jsou prostředky poskytnuté Instituci z veřejných zdrojů.

Nárok na dotaci je účtován na vrub příslušného analytického účtu 346 souvztačně se zápisem na příslušném analytickém účtu 691 (v případě provozních dotací) nebo příslušném analytickém účtu 916 – Fond reprodukce majetku (v případě investičních dotací), a to v okamžiku, kdy je již známa přesná výše nároku na dotaci (tj. na základě příslušného správního rozhodnutí či na základě vyúčtování čerpání prostředků na příslušný účel/projekt) a dotace byla již poskytovatelem zaslána na účet Instituce. Do tohoto okamžiku jsou poskytnuté dotační prostředky evidovány na účtech přijatých záloh na dotace (účet 347) s případným analytickým rozlišením prostředků určených pro spolupříjemce dotace.

V případě, že je vynaloženo v rámci dotovaného projektu více finančních prostředků, než bylo zatím v rámci dotace přijato, účtuje instituce na vrub účtu skupiny 385 – Příjmy příštích období ve prospěch účtu 691 – Dotace, tak aby výsledek hospodaření z dotace byl vždy nulový.

II.7. Vlastní jmění

Instituce má zavedeny analytické účty k účtu 901 – Vlastní jmění, aby bylo zřejmé, z jakých zdrojů je dlouhodobý majetek financován. Na účtu 901000 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z vlastních zdrojů a na účtu 901100 je zachycena zůstatková cena dlouhodobého majetku financovaná z dotace nebo nabytá bezúplatně.

II.8. Daň z příjmů

Instituce je veřejně prospěšným poplatníkem v souladu s §17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP). Instituce uplatňuje osvobození darů podle §19b odst. 2 b) ZDP a odčitatelnou položku dle §20 odst.7 ZDP vždy, když je to možné.

III. Doplnující údaje k výkazům

III.1. Dlouhodobý majetek

Přehled dlouhodobého majetku je uveden v Příloze č. 1.

Nejvýznamnější položkou na účtech dlouhodobého majetku je budova včetně pozemku nabytá v roce 2023 od České republiky – Úřadu pro zastupování ve věcech majetkových na základě „Smlouvy o bezúplatném převodu vlastnického práva k nemovité věci s omezujícími podmínkami a o zřízení práva věcného“. Budova bude po rekonstrukci využita jako sídlo ÚJČ a budou do ní přestěhována všechna pražská pracoviště ÚJČ. Nemovité věci nabyté bezúplatně dle smlouvy byly oceněny znaleckým posudkem a zaúčtovány v následujících reprodukčních cenách:

• Pozemek	55,783 tis. Kč
• Budova	60,107 tis. Kč
• Zpevněné plochy	41 tis. Kč

Vzhledem k tomu, že faktický stav budovy neumožňuje její užívání, je budova v hodnotě 60.945 tis. Kč evidována na účtu skupiny 042 (tato hodnota zahrnuje náklady vynaložené na přípravu rekonstrukce budovy).

K budově a pozemku se váže věcné břemeno, dle kterého je ÚJČ povinný umožnit vlastníkovi sousedního objektu vstup ke kotelně, která byla vybudována vlastníkem sousedního objektu a je umístěna v nabyté budově ÚJČ. Dále ÚJČ nesmí nabyté nemovité věci ani jejich část zcizit ani je zatížit ve prospěch třetích osob, a to po dobu 20 let od nabytí.

Dalším přírůstkem na účtech dlouhodobého majetku bylo technické zhodnocení SW-aplikace Alexis ve výši 250 tis. Kč, pořízení licence SQL serveru v hodnotě 136 tis. Kč. a nákup 2ks datových uložit v celkové hodnotě 651 tis. Kč.

III.2. Vlastní zdroje

K 31. 12. 2024 byl zůstatek účtu 901 - vlastní jmění ve výši 119.394 tis. Kč.

Zisk roku 2023 byl převeden do rezervní fondu. V průběhu roku byla z rezervního fondu použita částka 35 tis. Kč (odpovídající daňové úspoře z roku 2023) k úhradě nákladů hlavní činnosti nezajištěných výnosy. Rezervní fond k 31. 12. 2024 vykazuje zůstatek ve výši 12 510 tis. Kč.

Zůstatek fondu reprodukce majetku je ve výši 17 392 tis. Kč.

III.3. Osobní náklady

K 31. 12. 2024 bylo v ÚJČ zaměstnáno 131 osob; v roce 2024 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 104 osob.¹

Počet členů: dozorčí rada	5 (z toho 4 externí)
rada pracoviště	15 (z toho 5 externích)
ředitel	1

Mzdové náklady celkem:	53 426 tis. Kč
Zákonné pojištění:	17 780 tis. Kč

¹ Počty nezahrnují externí členy rady pracoviště a dozorčí rady.

Zákonné sociální náklady:	2 009 tis. Kč
Osobní náklady celkem:	73 215 tis. Kč
Z toho odměny dozorčí radě, radě pracoviště:	277 tis. Kč

Závazky ze sociálního pojištění ve výši 1 836 tis. Kč a závazky ze zdravotního pojištění ve výši 779 tis. Kč splatné po 31. 12. 2024 byly uhrazeny dne 6. 1. 2025.

Závazky k finančnímu úřadu z titulu přímých daní ve výši 545 tis. Kč, z titulu DPH ve výši 156 tis. Kč splatné po 31. 12. 2024 byly uhrazeny dne 6. 1. 2025 a 20. 1. 2025.

Členům orgánů v roce 2024 nebyly poskytnuty žádné funkční požitky, nebyly jim poskytnuty ani žádné půjčky, úvěry, záruky či jiná plnění.

V roce 2024 uzavřela Instituce smlouvy s dvěma jinými institucemi, jejichž zřizovatelem je Akademie věd České republiky a v jejichž dozorčí radě, resp. radě pracoviště působí člen dozorčí rady ÚJČ. Jednalo se však v zásadě o běžné obchodní vztahy nevýznamné povahy (nákup publikací a časopisů, školící a ubytovací služby, webové služby).

III.4. Odměna přijatá auditorem

V daném účetním období firma Angel's Auditing s. r. o., obdržela odměnu ve výši 93 tis. Kč za audit účetní závěrky 2023.

III.5. Přijaté dotace a přijaté dary

V roce 2024 obdržela Instituce provozní dotaci od zřizovatele ve výši 72 810 tis. Kč. Na výzkum a vývoj dále Instituce přijala provozní dotace od jiných subjektů ve výši 10 574 tis. Kč; z toho 1.141 tis. Kč od Grantové agentury ČR, 1 816 tis. Kč od Technologické agentury ČR a 7.617 tis. Kč od ostatních resortů.

Dále Instituce obdržela od zřizovatele investiční dotaci v celkové výši 512 tis. Kč, přičemž z toho bylo 250 tis. Kč vynaloženo na technické zhodnocení softwaru Alexis sloužícího k tvorbě Akademického slovníku současné češtiny, 136 tis. Kč na pořízení SQL serveru, 124 tis. Kč na náklady související s připravovanou rekonstrukcí budovy a 2 tis. Kč jako spoluúčást na financování nákupu dvou datových uložišť, na jejich pořízení obdržela Instituce v roce 2024 investiční dotaci 167 tis. Kč od MŠMT.

V roce 2024 byly přijaty knižní dary v hodnotě 5 tis. Kč. Nebyly poskytnuty žádné dary.

III.6. Výsledek hospodaření a daň z příjmu

Za rok 2024 Instituce vykazuje zisk ve výši 104 tis. Kč před zdaněním, přičemž zisk z hlavní činnosti činí 64 tis. Kč a zisk z jiné činnosti činí 40 tis. Kč.

Základ daně byl stanoven v souladu se ZDP úpravou účetního zisku o daňově nerelevantní náklady a výnosy a činí 361 tis. Kč. V důsledku uplatnění odčitatelné položky od základu daně dle §20 odst.7 ZDP je daňová povinnost nulová a výše daňové úlevy činí 76 tis. Kč.

V roce 2024 použila Instituce finanční prostředky získané z daňové úlevy uplatněné ve zdaňovacím období roku 2023 ve výši 35 tis. Kč na úhradu zvýšených nákladů na el. energii spotřebovanou na provoz serverů sloužících hlavní vědecko-výzkumné činnosti Instituce.

III.7. Ostatní významné položky výkazů

- Náklady příštích období (rozvaha aktiva B.IV.1) 3.551 tis. Kč
(zejména časové rozlišení nákladů vynaložených na nákup většího počtu víceletých SW-licencí a služeb souvisejících s informačními technologiemi používanými Institucí, náklady na tvorbu „pasivních“ webových stránek, digitalizaci etymologického slovníku, předplatné, pojištění apod.)
- Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskl. dodávek 3.938 tis. Kč
(výkaz zisku a ztráty A.I.1.) (zejména energie, nákup drobného majetku, odborná literatura)
- Náklady - Ostatní služby (výkaz zisku a ztráty A.I.6) 12.750 tis. Kč
(nájemné a služby související s provozem pracovišť, IT služby, náklady na externí vyučující jazyků, výroba a distribuce odborných časopisů a publikací, digitalizace odborných materiálů, projektové poradenství a jiné)
- Tržby za vlastní výkony a zboží (výkaz zisku a ztráty B.III.) 2.098 tis. Kč
(tržby za odborná stanoviska, jazykové dotazy, jazykové kurzy a semináře, prodej odborných časopisů)
- Výnosové úroky (výkaz zisku a ztráty B.IV.7) 1.827 tis. Kč
(úroky z bankovních termínovaných vkladů a běžného účtu)
- Zúčtování fondů (výkaz zisku a ztráty B.IV.9) 3.709 tis. Kč
(zúčtování čerpání sociálního fondu, fondu účelově určených prostředků a rezervního fondu)
- Jiné ostatní výnosy (výkaz zisku a ztráty B.IV.10) 1.904 tis. Kč
(zejména zúčtování poměrné části odpisů majetku pořízeného z dotace a výnosy z dočasného pronájmu)

IV. Významné události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události.

V. Nepřetržitost trvání

Statutární orgán Instituce vyhodnotil na základě stávajících skutečností případný vliv aktuální situace v Ruské federaci, na Ukrajině a v dalších dotčených zemích na činnost Instituce. Statutární orgán se domnívá, že s ohledem na charakter činnosti Instituce nehrozí Instituci žádné významné dopady, které by měly vliv na ocenění majetku a závazků Instituce v účetní závěrce roku 2024, a ani není ohrožen předpoklad nepřetržitého trvání Instituce. Statutární orgán Instituce dále

prohlašuje, že mu nejsou známy žádné významné skutečnosti ani rizika, které by měly zásadní vliv na zajištění financování činnosti Instituce a bránily tak Instituci pokračovat v činnosti v roce 2025.

V Praze dne 1. 4. 2025

Sestavila: Ing. Hana Otáhalíková, hlavní účetní

Ing. Hana
Otáhalíková

Digitálně podepsal
Ing. Hana Otáhalíková
Datum: 2025.04.09
13:42:26 +02'00'

Statutární orgán: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

PhDr. Martin
Prošek, Ph.D.

Digitálně podepsal PhDr.
Martin Prošek, Ph.D.
Datum: 2025.04.09
14:23:12 +02'00'

Příloha č. 1 – Rozpis dlouhodobého majetku

Příloha č. 1	Pořizovací cena v tis. Kč				Snižování hodnoty v tis. Kč				Čistá (zůstatková) hodnota v tis. Kč	
	Počáteční zůstatek	Přirůstky	Úbytky	Konečný zůstatek	Oprávkový k 1.1.2024	Odpisy	Vyřazení	Oprávkový k 31.12.2024	Počáteční zůstatek	Konečný zůstatek
Software	7 146	386	868	6 664	6 249	696	868	6 077	897	587
Ostatní nehmotný	15	0	0	15	15	0	0	15	0	0
Poskytnuté zálohy na nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	7 161	386	868	6 679	6 264	696	868	6 092	897	587
Pozemky	55 783	0	0	55 783	0	0	0	0	55 783	55 783
Budovy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stavby (vč. TZ najatého majetku)	115	0	0	115	7	3	0	10	108	105
Stroje a zařízení	9 395	651	237	9 809	7 580	533	237	7 876	1 815	1 933
Dopravní prostředky	604	0	0	604	604	0	0	604	0	0
Inventář	125	0	0	125	125	0	0	125	0	0
Ostatní věci movité	3 638	0	48	3 590	3 638	0	48	3 590	0	0
Poskytnuté zálohy na hmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený hmotný majetek - budova a stavby	60 862	124	0	60 986	0	0	0	0	60 862	60 986
Nedokončený hmotný majetek - ostatní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	130 522	775	285	131 012	11 954	536	285	12 205	118 568	118 807
DLOUHODOBVÝ MAJETEK CELKEM	137 683	1 161	1 153	137 691	18 218	1 232	1 153	18 297	119 465	119 394

V Praze dne 1. 4. 2025

Ing. Hana

Digitálně podepsal Ing.

Hana Otáhalíková

Sestavila: Ing. Hana Otáhalíková, hlavní účetní

Otáhalíková

Datum: 2025.04.09
13:39:55 +02'00'

Statutární orgán: PhDr. Martin Prošek, Ph.D., ředitel

PhDr. Martin

Digitálně podepsal
PhDr. Martin Prošek,

Prošek,

Ph.D.

Ph.D.

Datum: 2025.04.09
14:24:46 +02'00'

Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.

Letenská 123/4, 118 00 Praha 1

IČO: 68378092

<http://www.ujc.cas.cz>